9 R Ahır
9 NİSAN 1976

BEŞ LİRA

15

Sebil

Siyasi, Edebî, Tarihî
HAFTALIK GAZETE

Herşey Hak için

Sahib ve Başyazar
KADİR MISIROĞLU

İslâm düşmanlarının her yıl temcid pilâvı gibi tekrarladıkları:

31 MART İRTİCA YALANI

ŞU 31 MART DEDİKLERİ REZALET

ABDURRAHMAN ŞEREF LÂÇ

Koca Osmanlı Devleti'ni yıkmak için, İttihad ve Terakki Fırkası'nın İstanbul'da tertip ederek çıkarttığı ve masum Türk kanlarını sokaklarda akıttığı askeri isyanın, yani 31 Mart faciasının tam 67. yıl dönümündeyiz.

Evet, bundan tam 67 sene evvel, Rûmî 1325 senesinde, Mart Ayı'nın 31 inci gününde, (Miladî 13 Nisan 1909) İstanbul sokaklarında zavallı Türk gençleri boğuşuyor, birbirlerini öldürüyor, korkunç bir rezalet cereyan ediyordu.

Sebep neydi?

Bu kanlar niçin akıyordu?

O zaman, bunu sebebini, boğuşanlar değil, ancak boğuşturanlar ve tertipçiler biliyordu!

Sonra, ardından seneler geçti ve sözde ilericilik türedi. Şimdi hâlâ bu sözde ilericiler, işin iç yüzünü bilmek istemezler de mahud 31 Mart'a:

— İrtica!» derler.

Her fırsatta, akıllarını sıra, müslümanları kahretmek için, feryad koparırlar!

— 31 Mart, irticaın, Sultan Hamidin tertibidir, hürriyeti, Hürriyetçileri yok etmek için!»

Yalan!

Kuyruklu büyük yalan!

Şimdi, hakikat artık anlaşılmış bulunmaktadır: 31 Martın gâyesi: imanı ve imanlıları yok etmek, hem de Dünya çapında yok etmek için, Osmanlı Devleti'ni yıkmak, bunun için deevvelâ Ulu Hâkan Cennetmekân Sultan Abdülhamid Hân Hazretleri'ni tahtından indirmek, bütün bu işleri yaparken de, Yıldız Sarayının meşhur hazinesini soyup İttihad ve Terakki merkezine nakletmek, sonra yurd dışına gitmek ve yan gelip yatmaktır!.

Evet, yaptılar, öldürttüler, yaktılar, yıktılar, Ulu Hâkanı devirdiler, hazinesini aşırdılar, ve nihâyet Türk vatanını, müslüman Türk Milleti'ni ve arkasından bütün Dünya Müslümanlarını perişan ettiler, Bütün Dünya'daki Türk ve İslâm düşmanlarının arzuları yerine geldi de, bu işte kendileri için hayal ettiklerini yapamadılar. Aşırdıkları Hâkan sarayının hazinesiyle Avrupa'da yan gelip safâ süremediler. Tam tersi oldu: Birer gâvur kurşunu, ile hayatları son buldu!

Masum Türk Milleti'ne ettikleri büyük iftiraydı, uydurdukları kuyruklu yalana, «İrtica!» palavrasına, hâlâ inanan pek kalmadı amma, şu yıl dönümü vesilesile işin iç yüzünü; yalanı uydurmuş, sonra pişman olduğu için itiraf etmiş olan müteveffa Feylesof Rıza Tevfik'in ağzından bir kere daha nakledeyim. Üstad Necib Fazıl'ın avukatı olarak takip ettiğim bir ceza dâvası sırasında, Rıza Tevfik'ten duymuştum. Feylesof Rıza Tevfik, mâlum, Cumhuriyyet devrine kadar, Sultan Abdülhamid düşmanı, İttihad ve Terakki Fırkası'nın mensubu idi. Sonra gün geldi, hakikatleri öğrendi. Türkiyede kalamadı, hududlarımızın dışına çıktı. Mâhud «Yüzellilikler» den biri oldu Mısır'da bulunduğu sırada, evvelce İttihad ve Terakkiye âlet olarak işlediği fenâlıklardan dolayı duyduğu nedâmeti ifâde etmek, İttihatçıları da lânetlemek için, «SULTAN HAMİDİN RÛHÂNİYYETİNDEN İSTİMDAD» başlığı altında, bir manzûme yazdı. Bunu orada Türkçe olarak intişar etmekte olan «MÜSÂVAT» gazetesinde neşretti.

İşte bu manzûmeyi, senelerden sonra eline geçiren Üstad Necib Fazıl Bey, Abdülhamid Han'ın masum ve mağdur olduğu yolunda, gazetesi «Büyük Doğu»da yaptığı neşriyata delil ve vesika olarak 30-5-1947 tarihinde 65. sayıda neşretmiş fakat İstanbul savcılığı bu manzûmenin bir mısraında suç gördüğü iddiasile İstanbul I. Ağır ceza mahkemesinde Necib Fazıl bey aleyhine davâ ikame et işti. 1947-127 dosya numarasiyle rüyet edilen bu dâvânın duruşması yapılırken, müdâfi avukat olarak benim talebim üzerine, mahkeme o sırada yurda dönmüş bulunan Rıza Tevfik Bey'in ifâdesine müracaata, karar verdi! İfâdesini almak için, bulunduğu Haydarpaşa Nümûne Hastahanesi'ne hâkim Âtıf Varlık Bey'in niyâbetinde, hey'et hâlinde gittik. Rıza Tevfik Bey'in dâvâyı alâkadar eden ifâdesi alındıktan sonra, aslında pek fazla resmi ve ciddi bir edâ içinde bulunmayı itiyad haline getirmiş bulunan hâkim Âtıf Bey, Rıza Tevfik Bey'in söylediklerini, dikkate çok değer, tarihî bilgiler olarak kabul etmiş ve bunları öğrenmiş olmanın tevlid eylediği bir gevşeme hâline gelmişti. Ben, bundan istifade ederek:

— Hâkim Bey,» dedim, «Rıza Tevfik Bey'den bir şey sormak istiyorum, müsaade eder misiniz?»

Hâkim:

— Buyurun, sorun!» dedi ve kendisi de, benimle Rıza Tevfik arasında cereyan edecek olan konuşmayı, merakla dinlemiyo koyuldu.

Ben sordum:

— Üstad» dedim, ikide birde «31 Mart», «İrtica», «Sultan Hamid'in tertibi» gibi yaygaralar duyarız. Siz bu işin içindeydiniz, şu 31 Mart'ın iç yüzünü her halde bilirsiniz, bize hakikatı söylemek lütfunda bulunur musunuz?»

Ben sual sorarken, Rıza Tevfik Bey, karyolasında oturmuş, yere bakıyor, ve beni dinliyordu. Benim sözüm biter bitmez, âdeta şahlanır gibi dikleşti ve sual soran bana değil de, Türk hâkimine işin iç yüzünü anlatmak arzusu ile senelerce yanmış tutuşmuş, şimdi bu fırsata kavuşmuş bir tavır içinde, hâkime döndü gözlerini onun gözlerinin içine dikti ve:

— Hâkim Bey!. Hâkim Bey!» dedi, «Biz günahkârız, günahkârız, günahkârız! Hangi irtica, hangi Sultan Hamid'in tertibi!? 31 Martı biz yaptık, biz! İttihad ve Terakki Fırkası yaptı! Allah bizi affet in! Allah bizi affetsin! Allah bizi affetsin!» dedi.

Hâkim Âtıf Varlık Bey hayret içinde idi. Gerçi bu sözlerin dâva ile alâkası yoktu. O, sâdece doğruluğunu kavradığı bu samimi beyan sâyesinde pek acâib bir hakikatı öğrenmiş olmanın zevki ile âdeta mest olmuştu. Ben de, bu hakikatı çok nâmuslu bir hâkim huzurunda, sahibinin sesiyle tespit etmiş olmanın bahtiyarlığı içindeydim.

Rıza Tevfik Bey,. devam etti:

— Evet efendim» dedi, «Biz yaptık! Sultan Hamid isteseydi, bizi derhal tenkil ederdi. Fakat yapmadı, Merhameti mâni oldu. Kan dökülmesini istemezdi. Ama biz döktük. O gün, hareket başlamadan önce Talât'a: «bunu yapmıyalım, kan dökülecek Türk anaları ağlıyacak!» dedim. Bana, «Sus, sesini kes!. Bunu yapmıya mecburuz!. Yapmazsak, fırkanın ve hepimizin sonu geldi, demektir!» dedi ve yaptık!. İsyanı biz tertip ettik, teşvik ettik ve tatbik ettik. Cinayetler işledik. O gün, 31 Mart Günü, Selim Sırrı ile ben, birer ata bindik, İstanbul sokaklarında gezdik ve hareketi idâre ettik. Allah bizi affetsin! Evet biz yaptık, sonra Sultan Hamid'i tahttan indirdik ve Yıldız'ın hazinesi soyuldu. Tepsi tepsi, sini sini, pırlanta, elmas, İttihad ve Terakki Merkezi'ne nakledildi. Ama kapanın elinde kaldı, kimseye yaramadı. Tertipçilerin akıbetini söylemiye lüzum yok, herkesin mâlumudur.»

1949 senesinin son aylarında bir gündü. Faruk Gürtunca Bey'in o zaman çıkardığı «Hergün Gazetesi'ne ikimiz de yazı yazıyorduk, aklıma geldi, Selim Sırrı Bey'e, Rıza Tevfik Bey'in söylemiş olduğu o sözleri naklettikten sonra sordum:

— Ne dersiniz Selim Sırrı Bey?»

31 Mart'ın ikinci atlı adamı, Rıza Tevfik Bey'in o günkü mesâi arkadaşı; yüzüme bakmadı. Evvelâ hiç konuşmadı, bir kaç saniye sâkin sâkin durdu, sonra alt dudağını, üst dişlerinin altına koydu, yine bir iki kaç saniye böyle kaldıktan sonra konuştu, ne «evet» dedi ve ne de «hayır» ama; mahzûn bir sesle bana cevap verdi:

— Olabilir, olabilir!»

ve sustu.

Ben de üzerine varmadım. İkimiz de sustuk.

Sene 1956.

Kayınbiraderim Nejat Cinoğlu ile arabamıza atladık, İzmir'e gittik, oradan da, görmek için, «Çeşme» ye gideceğiz. Vakit ikindiye yaklaşıyordu. Mevsim yaz başıydı. Geç kaldığımız öğle yemeğini yemek için, istikametimizin başlangıcı olan Kokaryalı'da, deniz üzerinde o zamanki bir balık lokantasına girdik. Yemek zamanı epey geçmişti. Lokantada bizden başka kimse yoktu. Yalnız, oturduğumuz masanın hemen yanıbaşında masada uzun boylu, pehlivan yapılı, başı saçsız pala bıyıkları bembeyaz, heybetli birinin oturmakta olduğunu farkettik. Kendisi söylediği için inandık, yoksa inanılmazdı 70 yaşında imiş. İsmarladığımız balıklar pişerken cana yakın masa komşumuzla ahbap olduk ve konuştuk. Lâf lâfı açtı, anlattı; ona «Çeşmeli Kasap Sâdık Ağa» derlermiş. Tanıyanı pek çokmuş, Cihad BABAN bey de kendisini tanırmış, istersek sorabilir misiniz. Delikanlı iken askerliğini Rumeli'de, Manastır'da yapmış. Derken, sohbet biraz daha genişledi ve Sâdık Ağa anlatıyor!

— Evet efendim» dedi, şimdi benim şu pehlivan hâlimi görüyorsunuz, bir de 23 yaşımı gözünüzün önüne getirin. Allah Allah, dağları deviriyorduk. 31 Mart'tan bir iki ay evvel. hatta bir kaç ay evvel başladı. Benim gibi nekadar pehlivan yapılı Anadolu çocuğu asker varsa, Manastır'daki kumandanlarımız, birer, ikişer bizleri, izinli olarak İstanbul'a gönderdiler. Ama bir de tâlimat var:

Cebimize konan para ile, İstanbul'da Mercan'da Harbiye Caddesindeki «Elmas Makas» adıyla mâruf Rum Terzihanesine derbal bir subay elbisesi diktireceğiz, sonra emir bekliyeceğiz, emir verildiği zaman subay elbisemizi giyip ortaya çıkacağız, verilecek yeni emirleri yerine getireceğiz. Ben Manastır'dan 1325 senesinin başında bu şekilde bir arkadaşımla İstanbula geldim. Ver elini, dosdoğru mâlum Rum Terziye! «A ölşümüzü yap bize birer teğmen elbisesi. İşte para!» dedim Rum terzi, yüzümüze bir tuhaf baktı ve sordu:

— Siz, nefersiniz, ne yapacaksınız subay elbisesini?»

— Ukalâlık istemez, dedim, kes sesini, al paranı, yap elbiseyi!»

Rum terzi, yüzümüze acı, acı bakıyor ve diyor ki:

— Aylardan beri sizin gibi neferlere subay elbisesi dikiyorum, bilmiyorum ama iyi yolda değilsiniz galiba! Bakın ben gâvur, bu vatana acıyorum, siz acımıyorsunuz. Yazık olacak be çocuklar, yazık olacak!»

Evet yazık oldu, gâvurun dediği doğru çıktı. Biz o 31 Mart günü hazırladığımız subay elbiselerini, verilen işâret üzerine, üzerimize geçirdik, sokağa döküldük, vurduk kırdık, kan döktük. İşte 31 Mart budur. Ama sonra anladık, bilseydik yapar mıydık! Yok canım, kim demiş Sultan Hamid bunu yaptırdı. Yalan kuyruklu yalan!»

Evet, 31 Mart'tan bize kalan!

İşte bu kuyruklu yalan!..

OKUYUCULARIMIZLA hasbihal

Okuyucularımızdan aldığımız bazı mektuplarda gazetemizin eb'adının yarı yarıya küçültülmesi istenmekte ileride cildleme kolaylığı sağlıyacağı ifâde edilmektedir. Aşağı yukarı ilk çıkışımızdan beri birçok kereler izhar edilen bu arzuyu yerine ge irmeyi doğru bulmuyoruz. Zira gazetemizin halihâzır ebadı, bize kapakta belli sözleri iri puntolarla duyurmak imkânını sağlamaktadır. Bâyide asıldığı zaman, sadece okuyana değil gelip geçerken bakanlara da bu vesile ile telkin ve te'sir imkânı mevcuttur. Ebad küçülürse bu te'sir zâil olacaktır.

Gazetemizi biriktirerek yıl sonunda cildletmek isteyenler, eba'dı sebebiyle bir endişe duymamalıdırlar. Zira elli iki sayı üst üste konulduğunda bu ebad, onun kalınlığı ile güzel muvâzene teşkil edecektir. Esâsen okuyucularımız için cild tamamlanmadan hususî çild kapakları hazırlattırarak bunu gazetemizde ilân edecek ve isteyenlere ücreti mukâbilinde postalıyacağız.

Mâruz sebeplerle gazetemizin eb'adını küçültmenin kârdan çok zarar tevlid edeceği kanaatinde bulunduğumuzu bildirir selâm ve hürmetlerimizi arzederiz.

Sebil

Milli Gazete
OKUYUNUZ!

ZAVALLI «KIZIL SULTAN»!

İsmâil Hâmi DÂNİŞMEND

Tarihte tahrif edilmiş bir çok şahsiyyetler vardır: Bunlardan bazılarının kahramanlaştırılmasına mukabil, bâzıları da canavarlaştırılmıştır! «Sultan Hamid işte bu ikinci zümredendir. Saltanat devrinde muhâlifleri tarafından Avrupa'da ve hal'inden sonra da düşmanları tarafından Türkiye'de yazılmış eserlerde bir türlü mübalâğalarla kötülenmiş ve bin türlü iftirâlar atılarak kanlı ve korkunç bir tip hâline getirilmiştir!

Meselâ Ermeni komitecilerinin Avrupa müdâhalesine sebep olmak için yaptıkları hareketlerle ihtilâl teşebbüslerini pek tabii olarak derhal tenkil etmiş olduğu için, muhtelif memleketlerde bir takım müteassıp Türk düşmanlarının «Sultan Hamid»e taktıkları bâzı çirkin lâkaplar vardır: Bunların en meşhurları Fransız müverrihlerinden «Albert Vandal» in ortaya attığı «Le Sultan rouge = Kızıl Sultan» ve İngiltere'deki «Whıgs» partisinin meşhur reîsi «Gladstone» un savurduğu «The great oriminal = Büyük Câni» sıfatlarıdır! Hıristiyanlık taassubiyle Anadolu'nun yarısını Ermenistan görmek istiyen bir takım Türk düşmanlarının bu gibi herzeler ve küfürler savurmaları pek tabiidir: Fakat Ermeni komitecisine karşı Türkün hakkını koruduğu için müteassıp Fransızın ortaya attığı «Sultan rouge» lâkabını Türkçeye terceme edip de Sultan Hamid'e «Kızıl Sultan» diyen bâzı Türklerin yüz kızartıcı gaflet ve cehâletlerine ne denilebilir?

İkinci Abdülhamid misli nâdir görülen bir nâmus ve haysiyyet timsâlidir: Onun devrinde on dört sene Mâbeyn kâtipliğinde bulunmuş olan eski Dahiliyye nâzırlarından rahmetli dostum Reşit Bey'in hâtıratında bu hakikat şöyle ifâde edilir:

«Kelimenin bütün mânâsiyle afif idi: Yâni kimsenin ırzına ve kesesine göz diktiği görülmemiştir.»

Sultan Hamid tam mânâsiyle dindi bütün müslümandı.

Amcası Sultan Aziz'le ağabeyisi Sultan Murad'ın ve diğer kardeşlerinin aksine olarak Sultan Hamid çok muktasıd olmakla mâruftur: Şehzâdelik hayatı çiftliklerinin mahsulâtiyle ticâret yaparak, parasını işleterek, emlâkinin idâresiyle bizzat meşgul olarak ve hattâ gayet ihtiyatlı sûrette borsa oyunlarına bile iştirâk ederek servet yapmakla geçmiştir; kardeşlerine para ikrâz ettiğinden bile bahsedilir! İşte bundan dolayı Beşinci Murad'ın cülûsunda bir milyon altından fazla borcu olduğu halde, Sultan Hamid tahta çıktığı zaman yalnız nakdî servetinin yüz bin altını aştığına âit bâzı rivâyetler vardır. Saltanat devrinde de dâima idâreli davranmış, hattâ devlet ve millete ait işlerde kendi kesesinden pek çok fedakârlıklarda bulunmuştur.

Ermeni propagandacılarının utanmadan «Kızıl Sultan» dedikleri İkinci Abdülhamid'in en büyük hususiyyetlerinden biri de, kan dökmekten son derece çekingen olmasıdır; hâtıratında Sultan Hamid'i bir çok hususlarda şiddetli bir lisanla tenkid etmiş olan Reşit Bey bu noktayı da şöyle anlatır:

«Kitâbet hizmetinde bulunduğum on dört sene zarfında âdi cürümlerinden dolayı haklarında idam hükmü sâdır olanlar elbette yüzü tecâvüz etmiştir. Padişah bunların arasında yalnız birinin, anasını ve babasını katletmiş bir canavarın idâmı hükmünü tasdik etti. Diğerleri hakkındaki idam cezalarını, cürmü muhit olan sebeplere göre müebbeden, yâhut yirmi, yirmi beş sene, hattâ daha az kürek cezasına tahvil ederdi. İdam cezalarını mutlak tariden hapis cezasına tahvil etmiş olduğu, halen Hazine-i-Evrak kuyûdiyle de sâbittir.».

Gene Reşit Bey'in bana şifâhen anlattığına göre Sultan Hamid idam cezasını tasdik etmekte kullandığı kalemi bizzat kırıp sobaya atmış ve kaydını yapan Mâbeyn kâtiplerinin de öyle hareket etmelerini irâde etmiştir. Otuz sene süren saltanat devrinde idam edilenlerin mecmûu bir kaç kişiden ibaret gösterilir! Türkiye'de dar—ağaçları Sultan Hamid'den sonraki İttihad ve Terakki devrinde kurulmuş ve ormanlar teşkil edecek kadar bereketlenmiştir!

İnhitat devrinin en büyük padişahlarından olan İkinci Abdülhamid'in memlekete pek çok ve pek büyük iyilikleri vardır. Eserleri ve te'sisâtı hakkında ciltlerle kitaplar yazılabilir. En büyük iyilikleri Maârif sahasındadır: Memleketin kültür seviyesini yükselten, Sultan Hamid'dir. Mekteb-i Mülkiyye, Mekteb-i Hukuk, fen ve edebiyyât kısımlarından mürekkep Dârülfünun (= Üniversite,) Sanâyi—i—nefise mektebi (= Güzel San'atlar Akademisi,) Hendese-i Mülkiyye (= Yüksek Mühendis Mektebi) Dâr—ül Muallimin—i Âliye (= Yüksek Muallim Mektebi, Mâliye Mektebi, Ticâret Mektebi ve Halkalı Ziraat Mekteb—i âlisi gibi yüksek tahsil müesseselerinin hepsi Sultan Hamid devrinde kurulmuştur. Bunlardan başka Ticâret—i Bahriyye, Orman ve Maâdin, Lisan, Dilsiz ve A'mâ Mektepleriyle Dâr—ül Muillimât ve Kız Sanâyi' mektepleri de onundur. Bilhassa Garp tarzındaki ilk ve orta tahsilin hakiki müessisi Sultan Hamid'dir. Bütün vilâyetlerle sancakların çoğunda İ'dâdiler (= Liseler) açtırıp bunlar için husûsî binalar yaptırmış ve kazâlarda Rüşdiyyeler (= Orta Mektepler) kurdurmuştur. Yalnız İstanbul'da açtırdığı liselerin sayısı altıdır. «İbtidâî» denilen İlk Mektepleri köylere kadar sokan da odur. Rüşdiyye derecesinden itibaren ecnebi dil tahsilinin mecburî tutulması da onun devrindedir. Bunlardan başka bir çok vilâyetlerde Dâr—ül muallimler ve bazı vilâyetlerde Hukuk fakülteleri açtırmıştır. Kurdurduğu kültür müesseseleriyle binalarının en mühimleri Müze—i Hümâyun (=Eski—Eserler müzesi,) Askeri Müze, Bâyezid Kütüphane—i Umûmîsi, Yıldız Kütüphanesi ve Haydarpaşa Tıbbiyyesidir. Kendi kesesinden yaptırdığı Şişli Etfâl Hastahanesiyle te'sis masrafını kısmen tesviye ettiği Dâr—ül Aceze, Yeni Postahane Çemberlitaş'da sonradan Maârif Nezâretine tahsis edilen Dârülfünun binası ve bilhassa İstanbulu susuzluktan kurtaran Hamidiyye suyu hep onun eserleridir.

Bütün memlekette Ticaret, Ziraât ve Sanâyi odaları Sultan Hamid zamanında kurulmuş, ilk defa olarak Tahrir-i nüfus teşkilâtı yapılmış, Anadolu ve Rumeli demir yollarının büyük bir kısmı o zaman ikmâl edilmiş, Hicaz ve Basra telgraf hatları temdid olunmuş, yolsuz Anadolu'da bir şose şebekesi vücûda getirilmiş, muhtelif şehirlerde atlı ve elektrikli tramvaylar ve muntazam rıhtımlar yapılmış. Feshâne ve Hereke fabrikaları genişletilmiş ve Yıldız Çini fabrikası açılmış ve bilhassa sırf İslâm âleminin iâne siyle Şamdan Medine'ye kadar muazzam bir eser olan Hicaz demiryolu yapılıp işletilmiştir. Artık can çekişmekte olan Osmanlı İmparatorluğunu otuz üç sene daha yaşatan da Sultan Hamid'in bütün Avrupa'yı hayrân eden siyasî dehâsıdır.

Hâlâ «Kızıl Sultan» denilen İkinci Abdülhamid işte böyle bir Kızıl Sultandır!...

başyazı

DÂVET

Kadir Mısıroğlu

Müslüman Türk Milleti'nin, İslâm Dünyası'nda, başlangıcı tâ Abbâsi Devleti'nin kuruluş yıllarına dayanan şerefli bir temsilcilik ve liderlik tarihi vardır. Bin ikiyüz yıla varan bu mes'ud devrin ilk ikiyüz senesi sâdece «*fetih ordusu*» nu teşkil etmek, mütebâki bin yılı ise, devleti, ordusu ve bütün müesseseleriyle İslâm'ı temsil müdafaa ve idâme ettirmek sûretiyle geçmiştir. Canlı hâtıraları halâ İslâm Âlemi'nin her tarafında yaşamakta bulunan bu liyâkatli temsilcilik -âdetâ- vazgeçilmez bir an'ane ve alışkanlık hâline gelmişti.

İslâm Âlemi'ni kahredici pençesi altına alıp istismar eylemek isteyen ehl-i salip zihniyeti, her şeyden önce, lideri bertaraf etmek gâyesini gütmüştür. Zira bu sûretle başsız kalacak olan İslâm ülkelerinin, tek tek hiç bir kuvvet teşkil etmiyeceği düşünülüyordu.

Bu maksatla dahilî ve haricî bir düşmanlık plân ve programını tatbik mevkiine koyarak gizli ve âşikâr bir sûrette asırlarca çalıştılar. Nihâyet âhenkli bir sûrette ve iki istikâmette yürütülen bu düşmanlığın, Birinci Cihan Harbi nihâyetinde kâmil bir neticesini istihsâle muvaffak oldular. O derecede ki, İslâm temsilcisi Türk Milleti'ni bir taraftan askeri sâhada mağlûp, etmek, diğer taraftan da enkaz hâline getirilen o varlığı yeniden derleyip toparlamaya medar olacak iman vecdini zaafa uğratabilmek imkânını elde ettiler. Bu yüzdendir ki; Türk Milleti kendi adına ve fakat rağmına hareket edenlerce, İslâm Temsilciliği makamından -âdetâ- gönüllü bir sûrette istifâ etmiştir. Türk Milleti ard arda gelen harblerin ihdas eylediği şaşkınlık ve perişanlık sebebiyle, Cihan efkâr-ı umûmiyesi önünde gerçekleşen bu istifaya karşı koyamamış, gönlü, kaybettiği o şerefin ızdırabıyla kırık olduğu halde bir kenara çekilerek nev-i şahsına münhasır Dünya görüşünü, kül altındaki bir ateş gibi muhâfaza yolunu tutmuştur.

Ancak onun terkettiği makam, bugüne kadar hiç bir İslâm unsuru tarafından doldurulamamıştır. İslâm Dünyası müslüman Türk Milleti'nin yeniden aynı mes'ud rolü oynayacağı zaman intizar ederek, zaman zaman kendisini bu şerefli mevkie dâvet etmekten de geri kalmamıştır. Gerçekten milletimizin Türk-Yunan muhârebesi sırasına rastlayan en zayıf bir devrinde bile bir Arap ve hattâ seyyid olan İdris Sünûsî İslâm Dünyası'nı kurtuluşunu sâdece Türk Milleti'nin liderliği sâyesinde mümkün görüyor ve:

«Yeri gelmişken, şunu tam bir gerçek olarak arz ve ifâde etmemiz lâzımdır ki; bugün İslâm milletleri arasında en kuvvetli ve haşmetlisi ve dinî vahdet ve idâre yönünden en ümid vericisi Türk Milleti'dir. Binâenaleyh bütün İslâm harekât ve dayanışmasının kuvvet merkezi, Türkiye olmalıdır..... bu büyük milleti bugün de islâmî hareket ve tesânüdün ve İslâm Âlemi için düşünüp çırpındığımız topyekün bir kurtuluşun yegâne kuvveti, rehberi ve lideri olmaya sevketmektedir. Türkiye'nin ve İslâm Âlemi'nin kurtuluşu, Allah'ın izniyle ancak Müslüman Türk Milleti sâyesinde mümkün olabilir ve böyle olacaktır.» diyordu.

En zayıf zamanımızda izhar edilen bu temennî, o gün bugün, her vesîle ile pek çok defa tekrarlanmıştır. Gerçekten İslâm Âlemi'nin bütün mümtaz şahsiyetleri bu âlemin kurtuluşunun, Türk Milleti'nin liderliğine bağlı bulunduğunu -tarih şuurunun verdiği bir ferâsetle- ilân edip durmaktadırlar.

Türk Milleti'nin dahilî şartları ise, bu eski makamına yeniden geçmesini hem mümkün ve hem de zarûrî kılan bir gelişme göstermektedir. İçimizde ehl-i salip tarafından çoktan fethedilmiş bulunan bir avuç milletten kopmuş yarı münevverin son mukâvemeti de işte kırılmak üzeredir. Elverir ki, îman ehli, aralarındaki ihtilâfları terkederek yekvücûd bir hâle gelebilsin!: Neslimiz Milletimizin yeniden İslâm Âlemi'nin lideri mevkiine geçtiğini görmeye ve bunu gerçekleştirmeye me'murdur!..

Bugünlerde Londra'da İslâm Dünyası'nın en seçkin mümessillerinin iştirâkiyle toplanmış bulunan «*İslâm oKnferansı*» nda Türkiye hakkında izhar ve ifâde edilen temennilerin başında, onun yeniden liderlik mevkiine geçmesi gelmektedir. Aldığımız ve sol basına kadar akseden bazı haberlerden bu konferansda Türkiye'ye bu mevzuda bir dâvetiye daha çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Temennî edelim ki; bu, bizim cevapsız bıraktığımız son dâvet olsun!.

Sebil

TAHLİL

Kemalist İnkılâbın Fârikaları

1 — LÂDİNİLİK

— 9 —

n — Türkiye'de resmi hafta tatilinin «Cum'a» dan «Pazar» a çevrilmesi de, lâdini bir ictimâî hayat te'sisi gayretlerinin eseridir. Gerçekten, lâikliği sırf siyâset sâhasına münhasır bir prensip olarak mütâlea etmiyerek bütün hayata şâmil telâkki eyliyen inkılâpçılar, bu prensipin «tabiî bir icâbı olduğunu sanarak» dini hayatın bilumum ictimâî tezâhürlerini bertaraf etmek yoluna gitmişlerdir. Dünya'nın hiçbir yerinde böyle bir lâiklik anlayış ve tatbikâtı yoktur.

Milletlerin hemen hepsinin hafta tatilleri, onlar için -her şeyden önce- bir ibâdet günüdür. Bu maksadla her devlet, halkının inancına göre, ibâdet için zaman ve imkâna sahip olması gereken günü resmî hafta tatili olarak kabul etmiştir. Hristiyanların pazar, Musevilerin ise cumartesi gününü kabul etmeleri bir tesâdüf eseri değildir. Hakikaten bu günler, onlar için dinî bir mânâ ve ehemmiyet taşımaktadır

Müslümanlar için de, bu ehemmiyet haftanın sâdece cuma günü için vâriddir. Bu sebeple, müslümanların ekseriyet oldukları hiç bir memlekette cuma'dan gayri bir günün resmî tatil olarak kabûl edilmemiştir. Bu tatbikat, sâdece sâdece Türkiye'ye mahsustur.

Memleketimizde resmî hafta tatilinin cuma'dan pazara çevirirken ileri sürülen bahâne pazarın «beynelmilel» olduğu keyfiyeti idi. Halbuki bu külliyen hilâf-ı hakikattır.

— XV —

Kadir Mısıroğlu

Zira pazar, ancak Hristiyan Âlemi'nin müttefikan kabul ve tatbik ettiği bir hafta tatilidir. Bunun dışında Dünya'da herkes kendi dinine göre bir gün kabul etmiştir. Fakat Türkiye bakımından bu kabulleniş sâdece basit bir Garp taklitçiliğini ve O'na uyma ile de izah edilemez. Zira bunun islâmî ibâdetlerin en ehemmiyetlilerinden biri olan Cum'a Namazı için fiilî bir mâni ihdas etmek gibi bir yönü de vardır. Esasen te'sis edilen siyâsî nizâm itibâriyle Cum'a'nın şer'i vücûbu çoktan bertaraf edilmişti. Resmî mesâi mecbûriyeti ile de, buna fiili bir mâni eklenmiştir.

Dünya'nın herhangi bir yerinde, bir hristiyan unsura -hatta onlar o memleketin esas sahibi ve hâkimi olmasalarda pazar dışında bir günü resmi hafta tatili kabul et-

— Cihan böyle bir hürriyeti görmüştü —
Osmanlı zamanında neşredilen takvimlerden birinin yaprağı

tirmenin imkânsızlığını gösteren en müşahhas delil, Türk yakın tarihinde mevcuddur. Gerçekten, Lozan muâhedenâmesinin imzası sırasında, Türkiye'de henüz resmi hafta tâtili Cum'a günü yok. Memleketimizdeki bir avuç hristiyan azınlığı, bize tâbi kılmak istemiyen Avrupalılar, bu muâhedeye onlar için bir takım husûsi hükümler koydurmuşlardır. Bunlardan biri de, Pazar gününe âit olandır. O derecede ki, Lozan Muâhedenâmesiyle Türkiye'nin dini günü olan pazar gününde, resmi bir makam önünde bulunmak, resmi bir tebliği tekabbul etmek, veyahutta herhangi bir resmi muâmeleyi ifâ etmek mecbûriyyeti kabul edilmemiştir. Bu Muâhedenâmenin 37. maddesinden itibâren «Ekalliyetlerin Himâyesi» serlevhasıyle başlayan bir fasıl, Türkiye'de mukim hristiyan ekalliyeti pazar günü tamâmen serbest kılmak maksadına mâtuf hükümler ihtiva etmektedir. Pazar, o zaman Türkiye'de resmi bir mesâi günüydü. Fakat hristiyanlar Pazar günü çağrıldıkları mahkeme huzurunda bile, bulunmak mecbûriyetinde değillerdir. Kısacası bu dini gününde hiç bir resmi muâmeleyi ifâya mecbur tutulamıyan hristiyan ekalliyet, bundan dolayı muâheze de edilemezdi.

Üstelik Türkiye'deki hristiyan ekalliyete, bahsi geçen fasılda tanınan hakları tanzim eden maddeleri yeni Türkiye Devleti için onun kanun-i Esâsisi'nden yani anayasasından da üstün tutulmuştu. Zira Türkiye bu fasılda yer alan bir madde ile «Hristiyan ekalliyete tanınan bu hakları tebdil veya tağyir edemiyeceği, burada serdedilen hükümlere hukûken üstün bir takım yeni kâideler koyamıyacağı» taahhüdünde bulunmuştu. İki taraflı ve beynelmilel bir garantiye mazhar kılınan hristiyan ekalliyete âid bu hükümler, tek taraflı olarak değiştirilemiyeceği cihetle hukûken Türkiye Cumhûriyeti Anayasası'nın da üstünde kabul edilmiş olmaktadır.

Lozan Muâhedesini akdederken -hiç olmazsa milli gurur ve hayssiyet sâikasıyle- aramızda yaşayan bir avuç hristiyanı bu mevzuuda ekseriyetin tâbi olduğu esaslara uydurmak dirâyetini gösteremiyen inkılâbçı kadro, bilâhâre müslüman Türk Milleti'ni, O'nun kâhir bir ekseriyet teşkil ettiğini ve bu vatanın asıl sâhibi olduğunu nazarî itibare almıyarak ekalliyete tâbi kılmakta hiç bir beis görmemiştir. Böylece asıl yapılması gereken, ekalliyeti milletin umûmuna tâbi kılmakken, Türk Milletini bin yıllık dini bir an'ane ve tatbikattan ayırarak üç buçuk hristiyanın arzu ve hissiyâtına tâbi kılmışlardır.

Bu mes'elenin iki veçhesi son derecede mânidardır. Şöyleki,

aa) Eloğlunun kendi teb'ası bile olmayan dindaşları hakkında gösterdiği hassasiyeti bizimkiler mensup oldukları (!) milletten esirgemişlerdir.

bb) Denilebilir ki, o zaman Türkiye'de mukim hristiyanlara tanınan bu hak, Lozan Muâhedenâmesinin bir tarafını teşkil eden bir grup devletin baskısından doğmuştur. Bu baskıya karşı gerekli mukâvemet gösterilememiştir Fakat Türk Milleti'ni bu hristiyânî usûle tâbi kılmak için zâhirde hiç bir baskı ileri sürülemez. Öyleyse buna, onların gönüllerindeki Garp hayranlığı, kendilerini Hristiyan Âlemine beğendirmek ve alkışlatmak arzusu kadar, yüce İslâm Dini'ne karşı duydukları hudutsuz kin ve nefret vücûd vermiştir.

Kısaca ifâde etmek gerekirse, denilebilir ki, resmî hafta tâtilini cuma'dan pazar'a çevirmek derecesinde akıl ve matık dışı bir başka inkılâb gösterilemez. Bunun kadar sırf İslâm'a karşı olma meyliyle ifâ edilmiş bir başka inkılâb mevcut değildir. Zira diğerleri için yine de bir takım yalan yanlış esbabı mûcibeler gösterilmiştir.

Esâsen Kemalist inkılâbların her biri İslâm içtimâî nizamının istinadgâhlarından birini yok etmek ve islâmî temâyül ve hissiyâtı izhara medar olan ferdî ve içtimâî davranışları imkânsız kılmak asli maksadıyla ortâya çıkmışlardır. En basit bir inkılâb hareketinin bile dini hayata doğrudan doğruya veya dolayısıyle set çekmek, onu imkânsız kılmak gibi bir veçhesi dâimâ mevcuttur. Zira; Kemalist inkılâbların öteden beri bir numaralısı kabul olunan «lâiklik» prensipinin sırf siyâset sâhası gibi dar bir çerçeve içinde bırakılmayarak bütün bir hayâta şâmil addedilmiştir. Bizde bu anlayış ve tatbikatı nazar-ı itibara alarak bu inkılâbın bir numaralı fârik vasfının «lâdinilik» olduğunu izaha çalışıyoruz.

En basit içtimâî davranışlarda bile dinin te'sir ve nüfuzunu izâle etmek maksadıyle ortaya çıkan bir silsile inkılâb içinde ve ayni maksadla resmi hafta tatilini Cuma'dan pazara çeviren inkılâbçılar, bundan kısa bir müddet önce yahudilerin dini günü olan cumartesini de buna

«...Başkanın suallerine cevap veriyordum. Bu cevapların arasında bir de «inkılâb» kelimesi geçti. Bu sefer Başkan hakikaten kızdı. Kan yüzüne öylesine hücum etti ki: ağzından kelimeler zorlukla ve insicamsız çıkıyordu:

«İnkılâb mı? Bu ne mugâlata? İnkılâb bitti. Bu memleket inkılâbını bitirdi! Artık yapacak inkılâb yok! Ne demek inkılâb? Hepsi hayal, hepsi saçma...»

Başkanın kızdığını gören azâ yerinde duramıyordu. Yapılacak işlerin hemen oracıkta niçin yapılmadığına, bu lâfların neye uzatıldığına şaşıyor gibi bir hali vardı.

Halbuki o tarihlerde Türkiye hiç şüphe yok ki; bir inkılâb yaşıyordu. Bu inkılâb bitmemişti. Fakat görünüyordu ki; bazi insanlar bu inkılâbın önünde değil, ardında koşuyorlardı. Çankaya'da yerleşen insan, bu inkılâbların listesini, bu insanlara ne çare ki; evvelden bildirmemişti. Öyle görünüyordu ki: Çankaya'da yeni bir inkılâb hamlesinin saati çalınca, bu hamle Mecliste hemen bir kanun haline geliyordu. O zaman her şey kolaylaşıyordu. O zaman başına kanundan evvel şapka giydi diye genç bir gazeteciyi merdivenlerden yuvarlıyan adam, aradan kısa bir süre geçince, ünlü bir müderrisi şapka giymedi diye darağacına verebiliyordu...»

(Şevket Süreyya Aydemir Suyu Arayan Adam, Sh. 397-398)

anatomisi

eklerken, hangi aldatıcı esbâb-ı mûcibeye sarılmışlardır. Neden bidâyetteki gibi cumartesinin de beynelmilel olduğunu söyleyememişlerdir! Madem ki, bir günün resmen tatil addedilebilmesi için beynelmilel tatbik kabiliyetini hâiz olması aranmıyor. Pazar için vaktiyleri ileri sürülen bu sebep de bugün artık ehemmiyetini kaybetmiş demektir. O halde Müslüman Türk Milleti'nin hissiyâtına bağlı olarak hafta tatilinin yeniden Cumaya alınması isteğine karşı da söyliyecek hiç bir sözleri olmasa gerektir. Zira bu son fiilleriyle başlangıçta istinâd ettikleri sözüm ona esbâbı mûcibeyi de reddetmiş bir duruma girmişlerdir.

Bu vesile ile şunu da söyliyelim ki; Türkiye'de nihâyet yahudilerin dini günlerinin de resmen tatil addedilmesiyle bu mevzuda müslümanlardan başka arzu ve hissiyâtına set çekilen hiçbir zümre kalmamıştır. Memleketi idâre edenler rumu ve yahudisiyle bir avuç ekaliyete tanıdıkları bu hakkı, vatanın asıl sahibi olan müslüman Türk Milleti'nden halâ esirgemektedirler. Bu da dâima «İslâm'a karşı» yürüyegelmiş olan resmi tutumun halâ devam etmekte olduğunun göz boyamaz bir delilidir.

Cum'a'nın tatil olması istenildiğinde geri kalmış ve çok çalışmaya mecbur bir millet olduğumuzu ileri sürenler, acaba cumartesi günlerini de resmen tatil kabul ederlerken bu esbâb-ı mucibeyi niçin hatırlamak mecbûriyetini duymamışlardır?

Bu bahse son verirken Feridun Nâfiz Uzluk Bey'in şu kıt'asını da dikkatlerinize arz edelim:

«Bize bir nazar oldu,
Cumamız pazar oldu.
Bize her ne olduysa
Hep azar azar oldu.»

İşte böyle İslâm'ın binasından her gün bir taş kopara kopara bu güne kadar geldik. Fakat bu iş Feridun Nâfiz Bey'in söylediği gibi hiç de öyle «azar azar» olmamıştır. Bu tefrikanın giriş kısmında izah etmiş bulunduğumuz gibi 1924-1928 arasında yani dört beş yıllık kısa bir devrede Türkiye'de olup bitenler Dünya inkılâb ve ihtilâller tarihinde görülmemiş ölçüde bir sür'at ve şümûl ifâde etmektedir!. Övünebiliriz yıkıcılıktaki sür'atimizde birinciyiz!..

(Devamı var)

TESBİT

Sadık Özarslan

CİNAYET FURYASI

İnsanın tüyleri ürperiyor... Gazetelerdeki haberleri okuyup duydukça tüylerimiz diken diken oluyor. Geçenlerde bir yenisini daha okuduk. Babasını öldüren birisini daha. Gazete haberine göre; zamâne oğlanı tam altıyüz bin lira almış ve kumarda yemiş... Ve sonra tekrar gelerek adamcağızdan para istemiş... Alamayınca da işte böyle adamı gırtlaklayıp öldürüvermiş. Düşünün hele lütfen; hangi «aşama»lardan nasıl bir yaşam'a gelmişiz... Öyledir oğul öyledir; şimdiki oğul, adama zorla paranın yerini söyletir.

Şu gazeteler de felâket tellâlı oldu çıktı birader... Daha neler, ne ilânlar?. Bakıyorsunuz; bir dâvet «Oğlum, yeter artık, evine gel!..» Başka gazetede bir başkası: «Kızım; nerelerdesin? Annen hasta, baban yatalak oldu. Dön artık!..» Boy boy resimler... Kızını, oğlunu, anasını ve babasını arayanlar... Bir türlü, bitip tükenmiyor. Cemiyet bu, cemiyetin gidişi bu. Herşeyden kötüsü; zihniyet bu: Para, parra, yine parra. Çünkü Napolyon cenabları öyle buyurmuşlar!.. Zihniyetler parasal, gidişât ise buna bağlı ve «bağımlı» olarak yarasal. Ne dersiniz yarasalar? Nedir bu cinâyet furyası...

Günümüz insanının gözü paradan başka, maddeden başka birşeycikler görmez oldu. Diyebiliriz ki; Marxism'deki «alt yapı» anlayışı mürûr-ı zamâne uğradı!.. Marx çok gerilerde kaldı; ilericilik, hayli aşamalar aldı. Fakat cemiyette de uzun zamandanberi aşınmalar başladı... Yaşantı, kaşıntı'ya; aşınma da kaşınmaya döndü... Netice ne oldu? «Pembe Mendil»de de yazıldığı üzere; mahalle dağıldı, âile anlayışı yıkıldı... «Oğlan yedi oyuna, çoban yedi koyuna gitti.» Gitmesine gitti ya; lâkin bazı ocakların da işi bitti, pi-li bitti. Garb'da gurûb etmeyi isteyen anlayışsızlığın sonu elbet bu olacaktı ve oldu... Sonra? Sonra şâirin dediği oldu:

«Eyvah, bu bâziçede bizler
yine yandık!
Zira ziyân ortada; bilmem
ne kazandık?»

Muhatablarımızdan bize tevcih olunan ilk suâl şudur: «Bu kadar okuyup yazdın... emek harcadın, göz nûru döktün... Şimdi ne oldun? Hangi makamda ve kaç lira almaktasın? Bak fülâncanın hiç tahsili olmadığı hâlde maaşı senden kat kat fazla...» En yakınlarım bile her görüştüğümüzde bana bu tip suâller soruyorlar. Nereye gitseniz para diyorlar; kiminle görüşseniz size maddeden bahsediyorlar. Heryer, hemen herşey öyle. Ölçü; para... ya açtığı yara? Ondan bahseden ekalliyette. Para, her kapıyı açar; para, her işi yapar... para, insana arka çıkar. Öyle bir menfaatçi ve materyalist zihniyet ki; yetiştirdikleri ancak babasını öldürür; ocağını söndürür... lâkin kat'iyyen güldürmez. Hep ağlatır. Fakat bir türlü anlatamazsınız ki... Şartlanmıştır veya şartlandırılmıştır bir kerre herifçioğulları... Nuh derler de asla peygamber demezler, yahut diyemezler.

Akıllı insanlara sesleniyorum ve diyorum ki; artık bu maddeci zihniyet değişsin!.. Oğul, babasına; kız, anasına sağmal inek gözüyle bakmasın!. Baba ve anaya karşı vazifesini anlasın ve hürmeten ayrılmasın. Bir âile efradı, bir cemiyetin ferdleri birbirlerine sâdece menfaat bağlariyle bağlanırlar: mânevî bağları hesaba katmazlar ise olacağı işte budur!.. Ağlayan âileleri güldürmek, baba kâtillerini yola getirmek için evelâ yolu bilmek gerek!.. Yolu yâni İSLÂM'I... Tek yol olan İslâm'ı...

FİLDİŞİ KULEDEN

Cemil Meriç

KÜLTÜR EMPERYALİZMİ YAHUT PARİS'TEKİ JÖNTÜRKLERİMİZ

— III —

«Okullar, basın ve yayın organları, edebiyat ve sanat kolları... kurulu düzenin bozulmasını önleyecek yolda fikirlerin ve duyguların beslenmesini sağlamak için çaba göstermektedir». Hangi kurulu düzenin, nasıl bozulmasını? Kurulu düzenin bozulmasını önleyecek fikirlerle kültür emperyalizmi arasında ne gibi bir münâsebet var?

Siz bu suallerin cevabını araştırırken Edgü yeni bir sual atıyor ortaya: «Türk toplumunda kültür emperyalizmine bir karşı koyuş olmuş mudur?» Konuşmacı tereddüt etmeden evet diyor ve iki örnek veriyor: «Eskiden arkeolojik kazıların verileri (veri, bizim bildiğimiz, mu'ta mânâsınadır, fransızcası «donnée», ingilizcesi «data»; sayın türkolog bu yepyeni, bu işitilmemiş hakikatleri anlatmak için kelimeleri de yeni başdan mânâlandırmaktadır) batı müzelerine taşınırdı. Cumhuriyet rejimi, kültür alanında en göze batan bu sömürü yağmacılığı (?)'na son verdi». İkinci örnek, Atatürk'ün «antiemperyalist ulusçuluk anlayışı»dır, bu anlayışa göre, «bilinen Hindo-Avrupa uygarlıklarından daha eskilerini yaratan uluslar Türk soyundandır; Sümer, Hitit dilleri Türkçe ile aynı kökten gelmiştir».

Arkeoloji hazinelerinin yağması elbette ki, önlenmesi gereken bir hırsızlıktı ama bu hırsızlığın Türk kültürü ile veya kültür emperyalizmi ile alâkası ne? Hititlerin veya Yunanlıların tapınak kalıntıları v.s. bizi emperyalizme karşı savaşta nasıl destekleyebilirdi? Tarih öncesi uluslarla garâbetimiz, tarihinden kopmuş aydınlar için göğüs kabartıcıdır belki; fakat en az bin yıllık canlı ve muhteşem bir medeniyetin mimarı olmakla övünen Türkler böyle bir faraziyeyle avunmağa muhtaç mı? Nitekim bu garip «asâlet» iddiası Edgü'yü bile isyan ettiriyor, yanlış bir görüştü bu, «olumlu bir yanı varmıydı bilmiyorum ama bilimsel bir yanı yoktur..» ve genç hikâyeci, «*gerçekçi*» olmamız gerektiğini hatırlatıyor üstada. Bu dostâne ihtar sayın türkolog'u tarih öncesinin karanlıklarından ışıklar beldesi Paris'e getiriyor, evet, diyor, gerçekçi olalım, gerçekcilik, «batıya toptan düşman olmamaktır. Batıdan gelen her şeyi küfür saymamak, bilimde ve sanatta yerli-özel niteliklerle, uluslararası insanlık değerlerine ayrı ayrı haklarını tanımak gerekir», üstelik batı bilimi de peşin hükümlerden gün geçtikce kurtulmaktadır,» aryen soyunun ve uygarlığının, hristiyanlığın üstünlüğü gibi».

Avrupa'ya toptan düşman olan kim? «Ben-i âdem âzâ-yı yekdigerend» diyen bir medeniyetin çocukları, uluslararası insanlık değerlerine nasıl düşman olabilir? Sonra bilim'le aryen soyu'nun üstünlüğü arasında bir münasebet var mı? Irkçılık belli bir çağın, daha doğrusu, belli bir milletin bayraklaştırdığı bir yalandır. Yalanlara, başka bir deyişle, ideolojilere ilmî'lik izâfe etmek, ilme hakaret değil midir? Hıristiyanlığın üstünlüğü ise, Avrupalının şuur altına kök salmış bir narsisizm'dir. Boratav'ın sözünü ettiği aydınlar ancak mücerrette tarafsızdırlar, herhangi bir düşünce avrupalılık imtiyazlarına dokununca tarafsızlıklarını unutuverirler.

Boratav devam ediyor: «Bugün emperyalist kültürün yapıcıları eskiye baka çok güçsüzdür». («Baka» ne lâtif bir kelime değil mi?!.) Peki ama emperyalist kültürün yapıcıları ne demek? Ünlü masal uzmanımıza göre, emperyalist kültürün biricik temsilcisi Avrupa daha doğrusu Amerika'dır. Emperyalist kültür, emperyalist devletlerin kültürüdür, kuzey komşumuz böyle bir sâibeden masun olduğu için kültürü mâsum, niyetleri hâlisanedir. Emperyalizmin en başarılı taarruzu 1946 ilâ 1960 arasında gerçekleşmiş, kültür emperyalizminin mi? Belki bu devre Tanzimat'tan beri kurbanı olduğumuz bir fâcianın son perdelerinden biri; yalnız bu kesif taarruz aynı derecede kesif bir aks-ül amel yaratmadı mı? Çok partili dönem, mâzilerinden, mukaddeslerinden uzaklaştırılan geniş halk tabakalarının seslerini duyurmağa başladıkları bir devir değil mi? Darülfünunu Üniversite yapan ve irfanımızı bütün şubeleriyle alman yahudilerinin tasallutuna teslim eden bir zihniyete kıyasla 46-60 devri bir intibah merhalesidir. Sayın Boratav sırf resmî ideolojiye sadakatinden şüphe edildiği için dört arkadaşıyla beraber hocalıkdan uzaklaştırıldığı tek parti istibdatını kültür emperyalizmine karşı zaferler kazanılan bir altın çağ olarak mı hatırlıyor?

(Devamı var)

Sebil

İNCELEME

İBRET AYNASINDA ÇEHRELER

M.Ertuğrul Düzdağ

Sabatay Sevi ve Dönmeler

— IV —

Türke karşı zâhiren çok yakın, çok mizaçgir görünen, fakat aile hayatında olduğu gibi iktisad hayatında da Türkten çok çekingen olan bu dildaşların acaba hakiki renkleri nedir?.

«Aralarında zâhiren müslüman hattâ koyu mutaassıp müslüman görünenler de bulunduğu halde kendilerine mahsus ayinleri ve halk arasında bugün az çok teşhis edilen ruhânî reisleri olmasının sebebi, manâsı nedir?»

Bundan sonra gazete tahsil çağında bulunan bir dönme çocuğunun hatıra defteri arasında yabancı bir lisanla yazılı dua bulunduğunu bildirmekte ve her dönme çocuğunun bu duaları ezberlediğinin yine bir dönme tarafından teyit edilmiş olduğunu yazmakta, duanın metnini ve manâsını da vermektedir. Selânik dönmelerinin duası kendilerine has şu besmele ile başlamaktadır: «Beşamı barohya ilen Sabatay Sevi es «Sabatay Sevi etno etno doloz mondos» ruhi (Dünyanın yarısı demek olan mubarek Sabatay Sevi'nin mübarek ismiyle).

Bundan sonra okudukları dua Tevrat'ın «Agniyet-ül Egâni» kısmında bulunmaktadır. Okunuşundan ve manâsından birkaç cümle:

Duanın metni: «Şira beşirem esir lizblo Kantardolos kantarles. Ka eslimo, bizason rebonos desu bu kakebos niyos los krensiyas...»

Duanın manâsı: «Ağzının öpmeleriyle beni öpsün. Zira aşkın şaraptan âlâdır. Senin yağların hoş kokuludur. Senin ismin dökülmüş yağdır. Bu ecilden bakireler seni severler. Beni cezbeyle. Ardınca koşalım...»

MUSEVİLİĞE DÖNÜŞ

Yunanlılar Selânik'i işgal edince orada yaşayan ve Türkiye'dekilerden ayrı olan birkaç dönme tekrar museviliğe dönmek için oranın hahamına müracaat etmişlerdi. Fakat reddedildiler. Sebep «mum söndürme» âdeti yüzünden doğan nesillerin gayri meşru olması ihtimâli idi.

Bu hususta ikinci teşebbüs 1918 de İstanbul'un itilâf devletleri tarafından işgali sırasında yapıldı. O sırada yalnız Ermeni ve Yahudilere ticaret serbestisinin verilmesi üzerine bazı Dönmeler kendilerinin de aslen Yahudi olduklarını iddia ile müracaat ettilerse de kabul edilmediler.

YAŞIYAN ÂDETLER

Abraham Galanti'nin yukarıda adı geçen eserinde Dönmeler arasında halen riayet edildiği yazılan âdetlerin bazıları şunlardır:

1) Musevî yılının ilk gününde İshak'ın yerine kurban edilmiş olan kuzunun hatırasını anarak kuzu eti yemek bugün de âdettir.

2) Yakubî zümresi mensupları bugün de saçlarını ustura ile traş ederler.

Kadınlar da halen saçlarını ince örgülere ayırırlar.

3) Her dönmenin bir de Yahudi adı vardır.

4) Sakal bırakmak bir nevi imtiyazdır.

5) Kuzu eti her sene ancak ona mahsus ayinden sonra yenebilir. Vaktinden evvel yiyenler o sene zarfında ölüm korkusuna maruzdurlar.»

(Bu hususta İbrahim Alâaddin Gövsa -Sabatay Sevi- adlı kitabında şöyle demektedir: «Makrı köyünde Sabatayistlere ait olan leylî mektepte müdür iken ilkbaharda bir Sabatayist olan aşçıya kuzu eti pişirmesi hususundaki emrimi bir türlü dinletememiş, aşçının itaatsizliğine ait şikâyeti mektebin himaye heyetine kabul ettirememiş ve kendilerince muayyen zamanı gelmeden önce mektepte kuzu eti verdirmeye muvaffak olamamıştım.).

6) Dönmeler arasında dönme olmayan kadınlarla düşüp kalkan cehennemlik addolunur.

7) Bir dönmeden önce dönme olmayanı selâmlamak günah sayılır.

8) Deniz kenarına veya ırmak kenarlarına giderek Mesihi beklemek ve «Sabatay Sevi Esperamoati» yani (Sabatay Sevi seni bekliyoruz) demek eskiden olduğu gibi şimdi de riâyet edilen bir âdettir.».

İKİ TELEKS NOTU

HASAN BEY'E NOT — Necip Fâzıl'la görüşünüz. İttihat ve Terakki'yi hemen bitirsin. Romanoflar'ı da hiç yazmasın. Son Mücerred Büyük Mazlum yazısını bitirerek tefrikayı bitirsin. İttihat ve Terakki yazısı ile bir çok kimseyi, bu arada Gökalpçıları, Bayarcıları gücendirmiş durumdayız. İstiklâl mahkemelerini de hiç yazmasın, selâmlar.

HASAN BEY'E NOT — Necip Fâzıl'ın bu akşam giren yazısı iyice tedkik edilsin. Mason, Yahudi Dönme gibi lâfların bulunmaması ve İttihatçılara fazla çatan lâfların bulunmamasına dikkat ediniz.

HÂMİ

Yukarıdaki teleks talimatı fotoğrafı ve açıklamasıyla beraber Yeni İstiklâl gazetesinin 26 Aralık 1962 tarihli 106. sayısında çıkmıştı. Mevzubahs olan N.F. Kısakürek Bey'in, o zaman Yeni İstanbul gazetesinde tefrika edilmekte olan «Tarih Boyunca Büyük Mazlumlar» eseridir. Necip Fâzıl Bey bu müdahale üzerine tefrikaya Yeni İstiklâl'de devam etmişti.

O günlerin «Milliyetçi ve Muhafazakâr «Yeni İstanbul'unu Hâmi Tezkan ile Gökhan Evliyâoğlu çıkarıyorlardı.

Yazımızın buraya kadar olan kısmında «Dönmelik» hizbinin doğuşu ve gelişmesi kısaca hülâsa edilmiştir.

Dönmeler, musevi Yahudiler tarafından derhal «kâfir» ilân edilerek, düşman kabul edilmiş; Yahudi yazarlar tarafından aleyhlerinde kitaplar çıkarılmıştır.

Dönmelerin zararı, ölçülemiyecek derecede büyük olarak, Müslümanlığa ve müslümanlara dokunmuştur. İslâm esaslarına, ahlâkına ve hayat tarzına aykırı ve zararlı olmak üzere, hile yoluyla veya zorla getirilen yeniliklerin hemen hepsinde Dönmelerin büyük dahli vardır.

Tahsilli müslüman gençlerin arasında Avrupa hayranlığının, dinsizliğin ve yabancı fikir cereyanlarının moda olması; masonluk, züppelik ve millî ruhu küçümsemek hissinin yayılması hep bunların eliyle olmuştur.

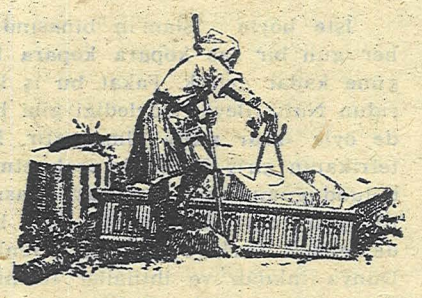

Müslüman kadınının örtüsüne ve tesettür fikrine ilk saldıran da bunlardır. Türk basını ise Dönmelerin açtığı kötü çığıra girerek bugünkü feci vaziyetine düşmüştür.

Akıl ve ilimden uzak saçma «Sabatayist» inancın, Dönmeler arasında da zamanla gevşediğini, hatta bazılarında tamamen kaybolduğu muhakkaktır. Fakat asırlar süren gizli hayatları ve menfaat beraberlikleri, bu zümreleri, maddî bağlarla sımsıkı bağlı bir hâle getirmiştir. Köhne inançlarını da, bu bağın devamını temin edebilmek için şekil olarak muhafaza etmektedirler.

Dönmeler, hakiki bir İslâm cemiyetinde, aykırı yaşayışlarıyla hemen tanınıyorlardı. Tanınmamak için büyük sıkıntılara katlanıp, müslüman gibi davranmaları gerekiyordu. Bu mecburiyetten kurtulmak için bulundukları islâm cemiyetini kendi arzularına uydurmak, müslüman arı yollarından saptırmak için çalıştılar. Cumhuriyet'ten önce Selânik, sonra ise İstanbul onların en rahat yaşadıkları yerler oldu. Şimdi ise bedbaht yurdumuzun her köşesi emirlerine âmâdedir, maalesef...

Avrupalı gibi yaşayan, dinimize ve geleneklerimize yabancı bir «müslüman»ın, bilmeyiz ki «Dönme»den ne farkı vardır.

İncelememizin bundan sonraki kısmında, Dönmelerin, yakın tarihimizde devam eden varlıkları ve oynadıkları meş'um rol üzerinde duracağız.

Yazacaklarımızın çok ciddî tetkiklere açık ve muhtaç olan bu sahaya dikkati çekmekten fazla bir iddiası olmayacaktır.

DÖNMELER

Osmanlı Türklerinin XVII. yüzyıldan itibaren imparatorluğun çeşitli şehirlerinde, ortaya çıkan müslüman-musevi topluluğuna verdikleri ad.

Müslüman adı ve kıyafeti altında yaşayan, fakat musevi inanış ve âdetlerini devam ettiren dönmeler'e önceleri «avdeti» de denmiştir. (...) Özellikle 1683'te Selânik'teki museviler arasında dönmelik büyük ölçüde yayıldı. Dönmeliğin merkezi Selânik oldu. (...) 1700'e doğru Selânik'te bulunan birkaç yüz dönme âile 1900'e doğru 10.000'e çıktı. Dönmeler ticaret ve sanat hayatında hâkimiyet kurmaya ve devlet işlerinde görev almaya başladılar. XIX. yüzyılın sonlarına doğru Osmanlı toplumunun Avrupa'da eğitim görmüş yeni nesli arasında, dönme avukatlar, doktorlar, gazeteciler ve profesörler de yer aldı.

Balkan savaşından (...) ve Türk-Yunan mübâdelesinden sonra, dönmeler, yeni Türk cumhuriyetinin topraklarına, özellikle İstanbul'a göç ettiler. Aralarındaki dayanışmayı sürdürerek ticaret piyasasında yer aldılar, özel okullar açtılar, daha serbest bir hayata kavuştular.

MEYDAN LAROUSSE
(C. 3 S. 862)

ÇOCUKLARINI ZARARLI YAYINLARDAN KORUMAK İSTEYEN BABA ve ANNELERE müjde!

ÇOCUKLARINIZA VEREBİLECEĞİNİZ EN GÜZEL HEDİYE

Ciltli, ofset, kuşe gömlekli, 16-20 forma, Beheri 15 TL

SEBİL YAYINIDIR

KİTAP LİSTESİ

1-PERİLİ KÖŞK (Cüneyt Emiroğlu)
2-DEDE KORKUT MASALLARI (C. Emiroğlu)
3-AND (Ömer Seyfettin)
4-Fatih FATİH'İN ÇOCUKLUĞU (Vecdi Bürün)
5-POLİYANNA (Elenor H. Porter)
6-GÖKBAYRAK I (Leon Kahun)
7-GÖKBAYRAK II (Leon Kahuk Kahun
8-KANLI DÜĞÜN (Kadir Mısıroğlu)
9-GÖKBAYRAK III (Leon Kahun)
10-KANİJE (Namık Kemal)
11-UZUNCA SEVİNDİK (Kadir Mısıroğlu)
12-DİYET (Ömer Seyfettin)
13, KÜÇÜK AKINCI (Vecdi Bürün)
14-DON KİŞOT (Servantes)
15-GENÇ OSMAN (Vecdi Bürün)
16-DÖRDÜNCÜ MURAD (Vecdi Bürün)
17-FEZA KORSANLARI (John Wilde
18-ÖKSÜZ TURGUT (F.A. Hilmi)
19-ALTIN ŞEHİR (Ter. Sabri Akdeniz)
20-KIRIK KILIÇ (Kadir Mısıroğlu)

Sebil Yayınevi
Ankara Ankara Cad. Vilayet Han No:206 P. K:808 İstanbul Tel:26 38 96

BİLDERBERG GROUP'UN İçyüzü

Yesevîzâde

— 2 —

2 — MÜESSİS, MÂHİYET, MAKSAD!...

«Bilderbergliler» nasıl ortaya çıktılar? Kümelerinin tesisi nasıl ve kim tarafından olmuşdur? Neyi hedef almışdır? Maksadına hangi yolla vasıl olmayı tasarlamaktadır? Bunun için nasıl çalışmaktadır, nasıl bir teşkilât kurmuşdur? Bu gibi, Bilderberg Group hakkında akla gelen bizi tenvir edebilecek pek çok suale, şimdiye kadar Türkiye'de hiç kimse doğru ve kâfi, tatminkâr cevab veremedi. Biz de, bu suallerin cevaplarını Jacques BORDİOT da bulduk. Bordiot, perde arkası faaliyetlerinin belli-belirsiz izleri üzerinde, tecrübeli ve akıllı bir avcı ustalığı ve sabrıyla yürüyen ve neticede o zor bulmacanın bütün karma-karışık yollarını kat'ederek en girift mes'elelerin izâhını avlayıp teşhir eden kıymetli bir F ansız araştırmac sıdır. Son sıralarda, «Une Main Cachée Oirige...» (Gizli Bir El İdare Ediyor) adlı paha biçilmez dehşet bir eser neşretmiştir. İşte bu yaman Fransız Kavmiyetçisi, Bilderberg Group'u şöyle tanıtır:

«Bilderberg Group'un teşkili, Polonyalı tuhaf bir Yahudi, Joseph RETİNGER (Doğumu 1887 veya 1888-Ölümü 1960), tarafından tasarlanmıştır. Kendisi İsveç Farmasonluğunun yüksek derecelilerindendi.

«Retinger, Masters of Wisdom (Hikmet Üstadları)'un 'Illuministe' ve 'Synarchique' Masonluğundan, Amerikan Council on Foreign Relations (C.F.R.)'ının müessisi ve beynelakvam Yüksek - Mâliyece «maniqulé» etmek (âlet gibi kullanmak) üzere nezdine verildiği Reis-i Cumhur Thomas Woodrow WİLSON'ın sıkı-fıkı müşâviri meşhur Albay Edward Mandell HOUSE ile münâsebettâr idi.

«Cenevrede Retinger tarafından kurulmuş Centre de Culture Européenne (Avrupa Hars Merkezi)'in beşinci 'Bulletin'i (1960-1961)nde şunlar kaydedilmiş:

Onsuz, ne Ligue Européenne de Coopération Economique (Avrupa İktis di İşbirliği Teşekkülü), ne Mouvement Européen (Avrupacı Hareket) ve ne de bizim Centre de Culture Européenne, hiç bir zaman Dünyaya gelemezdi. La Haye'deki Congrées de l'Europe (Avrupa Mü'temeri) onun eseri oldu. Ve Conseil de l'Europe (Avrupa Hey'eti), bunun neticesinde ortaya çıktı. Daha yakın zamanda ise, Bilderberg Group'u tasarlıyan ve meydana koyan yine o oldu.

«Böylece Mayıs 1954'te, Oosterbeek (Hollanda) de Bilderberg Oteli (Grup'un ismi buradan geliyor) nin salonlarında Prens BERNHARD, siyâsi mühitlerden, beynelmilel teşekküllerden, yüksek mâliyeden, devletlerüstü teşebbüslerden, üniversitelerden matbûâttan v.s. çeşitli kavmiyetlerde, hepsi de büyük servetli yüz kadar şahsiyeti, Bilderberg Group'un te'sisini kararlaştırmak üzere bir araya getirdi.

«Küme, her sene çeşitli sıvermez mahallerde toplanır. Toplantılarda birçok gazetecinin hazır bulunmasına rağmen müzâkereler ve alınan kararlar titizlikle gizli tutulur. Hiçbir zabıt tanzim edilmez.»

(«Lectures Françaises» juin 1974, Nu 206 p. 23.)

Bordiot Bey, Bilderberg Group'un ortaya çıkışını, cerhedilemez vesikalarla hattâ bizzat Bilderberglilerin kaleminden böylece ortaya koyuyor.

Demek ki; Bilderberg Group'un resmî müessisi, reîsi, hâlen Hollanda kraliçesi olan JULIANA'nın eşi Prens Bernhard; hakiki tasarlayıcı ve gerçekleştiricisi ise, yüksek dereceli bir mason yahudi olan Retinger'dir. Bu zatın, Prensi, bu işe esaslı bir vaadle ikna ettiği de 4 Kasım 1971 tarihli «Le Monde» da çıkan AFP mahreçli şu haberden anlaşılıyor:

«Hollanda Prensi Bernhard'ın «Nieuwe Rotterdamsche Courant» Gazetesi'ne verdiği mülâkat, 2 Kasım salı günü parlemento mühitlerinde çalkantılara sebep oldu.

Bir 'Avrupa Kralı'mı?

(Burada, Prensin, parlemento Herald Tribune», «Newsweek», v.s. gibi gazetelerin nâşiri, Amerikalı yahûdî.

J. William Fulbright: Senatör, ABD Senato Hariciye Encümeninin Reisi.

Jacob Javits: C.F.R. Âzâsı, Amerkalı yahûdî Senatör. Komünizme mütemâyil iddiâsıyle Dâhilî Emniyet hakkında senato Alt-Encümeni tarafından tâkibâta uğramıştır. Türkiye'ye seyahatte bulunmuştur.

David Rockefeller: C.F.R. Âzâsı, Chase Manhattan Bank İd re Hey'etinin Reisi. Esaslı bir yahûdî - işbirlikcisi. Türkiye'ye de uzanan pek çok devletle üstü teşebbüsün sahibi.

Henry Kisinger: C.F.R. Âzâsı, hâlen ABD H riciye Vekili (Beynelmilel yahûdiliğin bu önde gelen şahsiyeti hakkında henüz neşredilmemiş «1974 Kıbrıs Harbinin Perde Arkası» adlı eserimizde geniş malûmat verdik.»

Edward Heath: Sâbık Muhâfazakâr İngiliz Başvekili.

Harold Wilson: Hâlen Sosyal-demokrat İngiliz Başvekili.

Walter Hallstein: Ga bî Almanyalı, Avrupa Cemaati Encümeninin Sâbık Reisi.

Kurt Kiesinger: Garbi Almanya Sâbık Hristiyan - demokrat Başvekili.

Ludwing Erhard: Garbi Almanya sâbık hristiyan-demokrat Başvekili.

Lester Pearson: Sâbık Kanada Başvekili.

Jean Lesage: Kanada sâbık Başvekili.

(Devamı var)

Kadir Mısıroğlu'nun
kapışılan eseri

YUNAN MEZÂLİMİ

DOKUZUNCU BASKI

Bütün kitapçılarda arayınız

Pk.808 İstanbul Sebil Yayınevi TEL.26 38 96

TUĞRA

MUSTAFA YAZGAN

KULLUK!.. EN BÜYÜK ŞEREF

Bize (Pâdişâhçı) derler. Bizi ithâm etmek isterken, en büyük şerefe lâyık görürler. Bizi yok etmek isterken, ebediyetimize ferman çıkarırlar. Bizi zelil edeceklerini zannederken, izzetin en yükseğine eriştirirler. Bizi hor ve hakîr görürken, kendileri hor ve hakir olur. Bize zulmettiklerini vehmederken, Kendi nefs'lerine zulmederler. Onlar, bir sabun köpüğünün kaypak zemininde bize kafa tutarken bizim «Arşullah» a doğru genişleyen gönlümüzün çapını unuturlar.

İdâm sehpaları hazırlansın! Paralı kâtiller, çingene cellâtlar tutulsun! İtirafımızı bekleyen baykuş gözlerde şeytan, kahkaha atmak için beklesin.

Evet! Biz (Pâdişâhçı)yız! Gönlümüze bir Sultan hükmeder. Gönlümüzde bir Sultan taht kurmuştur. Onun tahtı, zümrütlerle altınlarla, incilerle, fildişleriyle işlenmiş dünya sultanlarının tahtını yanık bir köz gibi söndüren «Arşullah»tır. O, murassâ tahtını fakir insanlara seyrettirip azamet satan mağrur, âciz, biçâre dünya sultanları gibi zaaflardan münezzeh olarak, her mü'min'in gönlünde, dünyaları satın alacak bir hazine gibi mevcuttur.

Evet! Biz (Pâdişâhç) yız! Biz kuluz. Kulluk şerefini bu ezel ve ebed sultanının huzurunda kazandık. Alnımız secdelerle aydınlıktır... Bu ışık, kulluğumuzun isbatıdır. Biz, kurtuluşu kulluk'ta bulduk. Biz en büyük şerefe (Padişahçı) olarak erdik.

Bizim sultanımız, yeryüzünün beş-altı kıt'ası üstünde beş altı bin sultanlık kuran cücelerin zulüm devletlerinin üstündedir. Bizim (Pâdişâhımız) yerlerin, göklerin, güneşlerin, yıldızların, samanyolları ve galaksilerin, ışık senelerinin erişemediği bir mülkün hadsiz, hudutsuz, zamansız, mekânsız hâkim-i mutlakıdır. O emreder, emri o an gerçekleşir. O'nun irâdesi milletlerin, müesseselerin, teşkilâtların çok üstünde hükümfermâdır. Denizler, nehirler, yaylalar, ovalar, dağlar, ormanlar, nebâtlar, hayvanlar O'nun emrinde O'nun mahlûkudur. Öylesine ince bir nizam içinde herşey, aldığı emrin icabını yapar ki, bir zerre bu intizâmın dışına taşamaz.

Birleşmiş Milletler karar alıyormuş. Dünya'da umumi harb tehlikesi varmış. Filân ülkede devlet «Allah'ın irâdesini, şeriâtını, hükmünü, hâkimiyetini» reddediyormuş. Falan ülkenin ay yolculuğuna çıkan astronotu «Fezâ'da Allah'ı görememiş» Teknoloji insanların üstünde bir «Put» gibi hâkimiyet kurmuş. İnsanlar rüşvet, kumar, eroin, seks ve cinayet çirkefinde battıkça batıyorlarmış. İnsanlık, panik içinde imiş. İnsanlık cinnet krizleri geçiriyormuş. İnsanlık azmış. İnsanlık sapmış.

Benim (Pâdişâhım) ın bu sefil, bu basit, bu âciz, bu rezil tablolarla nisbet edilmesi mümkün değildir. Herşey O'nun yed-i kudretinde bir «Ol» pınarından fışkırdı ve «Ölüm» denizinde herşey son olacak. Ebedî mülk O'nun, ebedi vâris O'dur. Herşey bir imtihan sahnesinde sergileniyor. İpleri kuklacının parmaklarına bağlı kuklalar, sahnede isyan oyunu oynasalar ne çıkar? Benim sultanım mutlak iyilik, güzellik ve doğruluk sarayından mahlûkatı temâşâ ve imtihan ediyor. O'nun rahmeti, merhameti, afvı, sabrı, gazabından, kahredici kudretinden, öldürücü, intikam alıcı iradesinden fazla geldiği için varız. Yoksa, Dünya'nın bu yüz kızartıcı hâli, insanların bu rezil manzarası ile O'nun huzuruna ve nimetlerine lâyık olduğumuzu iddia edemeyiz.

Allah'ın kanunu (Şeriat)'a sırtını dönmüş beşerî ve nefsanî otorite mânâsında bir (Pâdişâhçılık) bizim ruh ve mânâ dünyamıza taban tabana zıttır. Ama ya her hükmünü Allah korkusu ile ve mutlaka büyük âlimlerden kurulu ilim meclislerinin verdiği fetvalara istinad ettirerek veren ve Allah'ın adaletini yeryüzüne Kur'an ile yaymak isteyen bir (Sultan) söz konusu ise? Hem bu kadar mefhum taassubuna düşmek neden? Allah'ın iradesi ve kanunu (Şeriat)'a düşman bir zümrenin perde arkasından kuvvet yoluyla başa geçirdiği ve tamamen beşerî ve nefsanî bir sulta'dan başka birşey olmayan bazı idareler, adlarını (Cumhuriyet)'e çıkarsalar ne kazanırlar? Keza her kafadan bir ses çıkarmayan, fakat âdil bir idarenin bütün şartlarını yerine getiren bir sistem'de hiyerarşik kademelerin zirvesindeki kişiye ister (Pâdişâh) ister (Sultan) ister (Başkan) ister (Emir) ister (İmam) deyiniz bir şey kaybetmezsiniz.

Sebil

AKTÜALİTE

Ankara Belediyesi Yahut Yağma Hasan'ın Böreği

Ankara Belediye Reisi Vedat Dalokay'ın bazı CHP'li solculara Belediye bütçesinden aylık dağıtmış... Bu mevzudaki iddiaları ötedenberi yalanlaya gelmekte bulunan Dalokay, nihayet ortaya konulan vesikalar karşısında susmaya mecbur kalmıştır.

Dolakay'ın marifetleri Moskova'ya ayak bastığı gün «Beni Stalin Yarattı,» diyen Nazım'ın maşatlığına aziz Vatan toprağını götürmekten ibâret değilmiş! Bu, seçim şansını sâdece mensup olduğu Parti'den alan nevzuhur reisin, başka mârifetleri de varmış. Bazı CHP idarecileriyle solcu asistanları Belediye kadrosunda «işçi» olarak gösterip kendilerine ayda beşbin ilâ onbin lira arasında maaş ödemiş. Fotokopilerle ispat edilen bu yolsuzluğun tablosu şöyledir:

Ecevit'in müşâvirlerinden Ahmed Yücekök, Yalçın Küçük, CHP Gençlik kollarından İsmail Dinçer, eski TİP mensubu Demirtaş Ceyhun, eski TİP mensuplarından ve örfi idâre mahkemesinde onbeş yıla mahkûm edilmiş bulunan Âdil Özkol belediyede işçi olarak çalışır vaziyette gösterilmekte ve maaş almaktadırlar.

CHP Merkez İdare Hey'eti azası ve Gençlik Kolları'nın eski Umûmi Reisi Semih Eryıldız da belediyeden maaş alanlar arasındadır.

Belediye yevmiyeli personeline âid şubat ayı bordrosunun 3. sayfasında bulunan isimler ve aldıkları bürüt aylık ücret şöyledir:

Önder Şenyapılı 10.585 Lira, Esat Turak 10.585 Lira, İlhan Tekeli 10.585 Lira, Asistan Ahmet Yücekök 7.685 Lira, Kahraman Efe 4785 Lira, Asistan Yalçın Küçük 10.585 Lira, İrem Acaroğlu 10.585 Lira, Semih Eryıldız 7.395 Lira, Asistan Âdil Özkol 8.410 Lira, Kemal Aydın 1595 Lira, İsmail Dinçer 2.755 Lira, İbrahim Yalçınkaya 1.595 Lira, Mehmet Yılmaz 1.855 Lira, İbrahim Gökkaya 2.175 Lira, Hamdi Fidan 1.885 Lira, Erhan Acar 4.350 Lira, Levent Yılmaz 2.010 Lira, Demirtaş Ceyhun 4950 Lira.

Ankara'nın hükûmet yardım etmediği için, zaman zaman göstermelik açlık grevlerine başvuran semiz belediye reisinin şimdi bu vesikayı da yalanlaması beklenmektedir. Aksi halde halk, verdiği paraların halkçılık taslayan CHP'liler tarafından nasıl yağmalandığını görmüş ve anlamış olacaktır. Ancak, resmî makamlar da bu vaziyet karşısında herhalde hareketsiz kalmayacaklardır!

Yasak Kitaplar

Türkiye Yazarlar Sendikası ile Karikatürcüler Derneği «Kitaplara Özgürlük (!..) Haftası» adıyla müşterek bir hafta tertiplemişler. Maksadları da açık: Türkiye'de kitaplara hürriyet yokmuş, bunlar yasaklanıyormuş.

Bu haftaya da, bu iddiaya da cevap vermeğe değmez. Çünkü Türkiye'de bir kaçı müstesna, hiçbir kitabın, hele sol ve aşırı solun gözbebeği kitaplardan telkinin yasaklandığı filân yoktur. «Komünist Beyannâmesi»nin, bütün Marksist-Leninist kitapların, Mao ve Castro'nun tâlimâtının kitap halinde neşredilebildiği bir memlekette kitap yasağından söz etmek ancak akılsızların kârı olabilir. Hele solun müstehcenlikte meşhur «Kaymak Tabağı»nı gölgede bırakan kitapları, meselâ «Viski» yirmi lira fiyatla vitrinlerde satılmaktadır. Yâni solun iddiaları, neşredilmediklerini söyledikleri kitaplar tarafından vitrinlerde boy göstermek sûretiyle fiilen tekzibe uğramaktadır.

Diğer taraftan «Yasak Kitaplar» mevzuunda son derece hassasiyet gösteren enerjik Adalet Bakanımız İSMAİL MÜFTÜOĞLU İçişleri Bakanlığı'na bu hususta bir yazı göndermiştir. Bilindiği gibi İçişleri Bakanlığı hakkında yasaklama kararı bulunan kitapların listesini bir kitap haline getirerek emniyet teşkilâtına dağıtmıştır. Halbuki bu kararlar, bir tedbir mâhiyetinde olup muhakemenin sonunda ya katiyyet kesbetmekte yahut da beraat neticesi ortadan kalkmaktadır. Bu sebeple bidâyeten verilmiş bulunan tedbir mâhiyetindeki toplatma ve yasaklama kararlarının âkıbeti takip edilmediğinden bir takım haksızlık-

Adalet Bakanı
İSMAİL MÜFTÜOĞLU

lara sebep olunmaktadır. Bu hususa dikkati çeken Adalet Bakanımız eldeki «Yasak Kitaplar Listesi»nin her gün değişikliğe uğramakta bulunduğunu belirterek alâkadarları ikaz etmiştir.

Tiyatro Günü

Geçen hafta bütün Dünya'da bir «Tiyatro Günü» yapıldı. Bu vesileyle bizde de solcu tiyatrocular biraraya gelerek içlerini döktüler. Bilindiği üzere, Dünya'nın her yerinde bütün sanatları komünizm propagandasına âlet eden Marksistler, Türkiye'mizde de sâdece İstanbul'da oniki husûsi tiyatro kurmuşlardı. Bunlar «halkı bilinçlendirmek» yani şuurlandırmak iddiasıyla ortaya çıkıp, umûmen kabul edilmiş kıymet hükümleriyle yıllarca alabildiğine istihza ettiler. Netice mâlum. Kızıl propagandaya âlet edilen solcu tiyatrolar, birer birer perdelerini indirmeye mecbur kaldılar.

Tiyatro günü vesilesiyle yapılan toplantıda konuşan bir genç, Rumen asıllı Fransız tiyatro müellifi Ionesco'nun bu mevzudaki fikirlerini nakletti. Bu müellif de, tiyatroya musallat olan ve bizdeki gibi kendilerine sahte bir «gerçekçi» adını takan kaba solcuların zevksiz ve halka ters düşen tiyatro anlayışlarından müşteki imiş.

Ötedenberi Materyalizm ile bağdaşması asla mümkün olmayan şiiri bile kaba bir propaganda vasıtası kılan solcular, tiyatroya da aynı sakim anlayışla el atmaktan geri kalmamışlardır. Tabi neticede her ikisi de iflâs etmiştir.

YUNAN PROPOGANDASI

Yunan Harici siyaseti, bu devletin kuruluşundan beri daima «Türkiye'ye karşı olma» prensibini takip etmiştir. Yunanlılar Türk Milletini Dünya efkâr-ı umûmiyesi nezdinde küçük düşürmek için kesif bir propagandaya girişmişlerdir. Hâlâ da devam eden bu tutum tarih boyunca yaygaracılığı ile ün yapmış bulunan bu şarlatan milletin istiklâli de bu «Türk'e karşı propaganda»nın bir meyvası olmuştur.

Gerçekten başta Rusya olmak üzere Türk-İslâm düşmanlarının Osmanlı Devleti'ne karşı kin ve iştihalarını tahrik etmek ve onlara muvazi bir faaliyet ile Devletimize gaile üstüne gaile çıkarmak bugünkü Yunanistan'ın yegâne varlık sebebi olmuştur. Bu yüzdendir ki, Hıristiyan ve Materyalist batı kültürünün temelini teşkil eden «Kadim-i Yunan tefekkürü»nün psikolojik imtiyazından istifade sureti̇yle daima düşmanlarımızın yardımlarını temin edebilmiş ve biraz da bu yardımları kolaylaştırdığı için «Türk düşmanlığı»nı vazgeçilmez bir siyaset düsturu halinde benimsemiştir.

Bu sebepledir ki, Yunanistan ikide bir bu düşmanlığı alevlendirmeye yarayacak bir takım sun-î meseleler ihdas eylemeye kendini-âdeta- mecbur hissetmektedir. Filhakika Yunan istiklâline müncer olan 1821 «Patras Vakkası»ndan bugünkü Kıbrıs meselesine kadar her koparDığı yaygaranın kendisine birşeyler kazandırdığını görmeye alışkındır. Bu yüzdendir ki, sık sık bir bardak suda fırtına ihdas ederek Hıristiyan Avrupa Devletlerinin müzaharet ve alâkasını devşirmek, kendisi için vazgeçilmez bir kazanç kapısı olmuştur.

Bu kazancı arttırmak, propagandanın kesâfet ve şumûlüne bağlı bulnduğu için, Yunan Milleti her vasıtadan istifade sureti̇yle Türk Milletini kötülemekten, onu zalim ve barbar, kendisini ise mağdur ve masum göstermek gayretlerinden geri kalmamaktadır. Bu hususta akla gelebilecek her vasıtayı kullanan Yunanlılar bu defa «Eurevision Şarkı Yarışması» gibi siyasetle hiçbir alâkası bulunmayan aksine milletler arasında karşılıklı dostluk ve iyi münasebetler tesisine vesile olmak için ihdas edilmiş bulunan bir gösteriyi bile - alışkanlıklarından kurtulamayarak - âlet etmek yolunu tutmuştur.

Türk hâriciyesi için ders ve ibret teşkil etmesi gereken bu hadise, Yunanlıların aralarındaki nâmütenahi ihtilâfa rağmen Türk Milleti'ni kötülemekte, dâima birlik içinde olduklarını göstermektedir. Bizim muhalefet liderimiz Ecevit, Yunanlı dostlarına hayranlık şiirleri döktüre dursun ve sırf muhâlefet olsun diye Türk-Yunan münâsebetleri mevzuunda düşmana koz verecek tarzda hükümeti zaaf ve acz içinde göstermeye çalışadursun!.. Yunanlılar, Türkiye'ye karşı bir mes'ele zuhur ettiğinde muhâlefeti ve muvafakati ile yekvücud bir hale gelmekte ve Türkiye'yi kötülemek için en küçük fırsatları dahi kaçırmamaktadırlar!..

ÇAĞLAYANGİL

Milliyetçi Cephe Hükûmeti Hariciyesinin bütün imkânları kullanarak imzalanmasını temin ettiği, fakat Amerikan Kongresince henüz tasdik edilmediği ve hükûmetin kârariyle Meclis'ten geçirilecek olan anlaşma, henüz mer'iyyete girmediği halde, solcu basın beklenen aksülâmeli göstermekte gecikmedi. Bunlardan bir kısmı, bu anlaşmanın «Türkiyenin müdâfaasında esasında mevcud bulunan aksaklığa yeni bir şey getirmediğini, üstelik çok şey götüreceğini» iddia ederlerken, diğer bir kesimine bağlı gazetelerden birinde fıkra yazan olan bir Prof. çok garip bir iddia ile karşımıza çıkmıştır. Evvelce ders kitabında komünizm propagandası yaptığı için hakkında tâkibata geçilmiş bulunan bu Prof. Türkiye'nin, Amerika'yı kira karşılığında üslerinde faydalandırmasında ahlâk mes'elesi bakımından düşündürücü noktalar bulunduğunu ileri sürmektedir. Aramızda dostluk anlaşması bulunan bir ülkeye karşı bu davranışımız ahlâkî sayılmazmış. Komşuyu bir yabancıya gözettirmek doğru değilmiş! Sevsinler!.

Şurası muhakkaktır ki, Türkiye, bir müdâfi müttefikiyle bu üslerde sadece mütayakkız bulunmaktan başka hiçbir maksad peşinde koşmamaktadır. Bunun için de müttefikinden yardım almasından daha tabii bir şey olamaz. Ancak, bu Prof. Sovyetlerin fezâya fırlattıkları casus-epykler vasıtasiyle, Türkiye de dahil olmak üzere, Dünyanın her tarafını tarassut altında tuttuğunu ve bu ülkelerin çoğu ile arasında dostluk anlaşmalarını bulunduğunu, bilmemezlikten gelmekte ve -her nedense- bunda bir gayri ahlâkilik bulmamaktadır. Hiç şüphesiz, Sovyet gizli istihbarâtı K.G.B.'nin dost olduğu bir çok ülkelerde ortaya çıkarılan dolaplarından da haberdârdır. Ama bunlarda da bir gayri ahlâkilik görmemektedir. Artık, böyle bir ahlâk anlayışına sahip bu Prof.'un kendi ahlâkı hakkında verilmesi gereken hükmü okuyucuya bırakıyoruz.

Bu vesileyle şunu da ifâde etmek yerinde olur ki; MC Hükümeti'nin bugüne kadar binbir zikzak çizmiş olan Hariciye Vekili Çağlayangil, 12 Mart dolayısiyle bir solcu gazeteciyle yaptığı gevezeliğin günlerdir siyâsi mahfillerde çalkalanan aksülâmellerini bastırmak ve yeniden iâade-yi itibar eylemek imkânını bulmuştur. Bu memlekette hâin veya münâfık sayılırken birgün de kahraman olabilmenin en yeni misâlini teşkil eden Çağlayangil, acaba bu yeni Türk-Amerikan Anlaşmasında ne ölçüde rol sâhibidir? Gerçekten üzerinde durulacak bir sual. Bu anlaşmaya mâlum muhtevayı hakikaten Çağlayangil mi yoksa onun yakın bir sûrette alâkadar olduğu bir takım esrarengiz kuvvetler mi verdi?!. Bunu istikbal aydınlatacak.

HACI ABDURRAHMAN BEŞİKÇİ
MAHDUMLARI KİTABEVİ

TOPTAN VE PERAKENDE SATIŞ HER TÜRLÜ TÜRKÇE, ARAPÇA, DİNÎ, MİLLÎ AHLÂKİ, İLMİ, TARİHİ ESERLERİ KİTABEVİMİZDEN TEMİN EDİLİR.

Çarşıcamii Karşısı No: 13

Tel.: 1512 - 2718'den TRABZON

İSLÂM ÂLEMİNDEN

ENDONEZYA

Cakarta'dan bildirildiğine göre Suudi Arabistan, İran, Süriye Irak, Mısır ve Birleşik Arap Emirlikleri Timor adalarına geleceği husûsunda Endonezya'yı desteklemekte olduklarını bildirdiler. Bu devletlerin mümessilleri geçenlerde Cakarta'da toplandılar ve Arap devletleri ile Endonezya arasındaki bağları kuvvetlendirmek için çalışmalar yapacaklarını açıkladılar.

Yahudilere Vize

Bundan önce Suudi Arabistan Hükûmeti Amerika ile aralarında imzalanan projelerin gerçekleşmesinde çalışacak olan Amerikalılardan Yahudi olanlara vize vermiyordu. Ancak bir seneden beri, yapılan müzâkereler neticesinde Amerikan Hükûmeti Suudilerin bu tahdidini gevşetebilmiştir. Suudi Arabistan, bundan böyle Amerika ile aralarında imzaladıkları projelerde vazifelendirilecek olan Amerikalılara dinlerine bakmaksızın vize verecektir.

Faysal'dan sonra bu hususta bir gevşeme olduğu farkedilmektedir. Şimdilik bu kadar aralanan kapı, inşallah daha fazla açılmaz.

Şunu da ilâve edelim ki bu gibi yabancıların Mekke ve Medine'ye girmeleri esâsen mümkün değildir.

Faysalâbâd

Pakistan'ın bir milyon nüfuslu Lyallpur şehri, halkın isteği üzerine Faysalâbâd ismini almıştır. Durum Suudi Arabistan Kralı Halid b. Abdülaziz'ın ziyâreti ile açıklığa kavuşacaktır. Bu şehir Pakistan'ın dördüncü büyük şehridir.

Amerika'da

Amerika'nın Chicage şehrinde bulunan «Muslim Community Centre» İslâm Cemaati Merkezi «Message» isimli aylık bir gazete çıkarmaya başlamıştır. Gazetede kıymetli makaleler ve haberler yer almaktadır.

BEYRUT

Lübnan'da Suriye'nin tavassutu ile temin edilen ateş-kes, on gün önce bozulduktan sonra, Müslümanlarla Falanjist hıristiyanlar birbirlerine karşı nihâî neticeyi almak üzere hücuma geçtiler. Askeri birliklerde harekâta katılarak, Reisicumhur'u istifâya zorladılar. Bir kıyı kasabasına sığınan Reisicumhur istifâ etmemekte direndi. Bu arada taraflar arasındaki çarpışmalarda savaşlarda, Müslümanlar, Beyrut içinde ve dışında en mühim stratejik noktaları ellerine geçirdiler. Son harekâtta ordu birliklerinin şimdiye kadar seyirci kaldıkları halde geniş ölçüde rol oynamaları, Müslümanların vaziyetlerinin sağlamlaştığını ortaya koymak bakımından dikkati çekiyordu. Çünkü, şimdiye kadar ordunun ihtilâfa müdahâle etirilmemesi, yabancı siyasi mahfillerce, orduda askerlerin ekseriyetini Müslümanların teşkil ettiği ve bir müdahalede, onun taraf tutmak mecbûriyetinde kalacağı yolunda tefsir edilmekteydi. Son harekatta ordunun ileri gelen kumandanlarının Müslüman cephenin ağır bastığını anlayarak askeri birlikleri de iç harbe değilse bile Reisicumhura karşı harekete geçirmeleri, Müslümanlarla beraberlik halinde olduklarını ve ancak bu isteklerin yerine getirilmesinin iç savaşa bir son verebileceğini düşünmeleriyle alâkalıdır.

Diğer taraftan Suriye'nin Müslümanlarla Hıristiyanlar arasında ateş-kes teminine çalışmaları daha ziyade İsaril'in Müslümanların kat'i zaferi karşısında Lübnan'a karşı askeri müdahalede bulunacağı tehdidiyle alâkalıdır. Müslümanların harekâtını yürüten sosyalist lider Kemal Canpulat, Suriye ve Libya tarafından desteklenmesine rağmen, nihâi zafere yaklaşıldığı bir sırada ateş-kes'e karşı çıkmıştır. Böylece, Canpulat'ın görüşüyle kendisini siyasi sahada destekleyen Suriye'nin görüşleri çatışmıştır. Aynı çatışma Müslümanlara fiilen yardımcı olan Filistin Kurtuluş Teşkilâtı lideri Yasser Arafât ile aralarında da bahis mevzuudur. Arafât da, Suriye ile, şüphesiz, İsrail mevzuunda duyduğu endişede birleşmektedir.

Bu arada, Suriye'nin son ateş-kes'in getirdiği on günlük müddet içinde bir hâl çâresi bulunamadığı takdirde, bazı hareketlerde bulunacağı anlaşılmaktadır. Nitekim, yabancı ajanslara göre, Suriye devlet Başkanı Hâfız Esat, ülkesinin Lübnan'a müdahale ettiği takdirde, İsrail'i durdurup durduramayacağını Amerika Birleşik Devletlerine sormak mecburiyetini hissetmiştir.

Sovyet Rusya'ya gelince, Akdeniz donanmasının en mühim üslerinden birini İskenderiye'den Suriye'nin Lazkiye limanına nakletmek hazırlığı içinde bulunan bu ülkenin Suriye'yi ve dolayısiyle sosyalist lider, Canpulatı ve Müslümanları desteklediği aşikârdır. Fakat, bu desteklemenin fiili neticeleri henüz elle tutulur ve gözle görülür bir şekil almış değildir. Zira Rusya'nın şimdiye kadar hiç bir peşin tâviz almadan kimseye yardım ettiği görülmemiştir.

ABU DHABİ

Abu Dhabi Devleti, müslüman ülkelerdeki iktisâdî projeleri karşılamak kararı almış ve çeşitli yatırımları desteklemeye başlamıştır. Bu arada Malezya'da yetiştirilmesi düşünülen zeytin ağaçları ve zeytin yağı imâlât tesisleri için oniki milyon dolar bir yardımda bulunmuştur.

Bugün Abu Dhabi gibi birçok Arap ülkesi hazinesini dolduran parayı yatıracak emin bir saha aramaktadır. Türkiye ise giriştiği sanayi yolunda her şeyden önce mahdut mâli imkânlarla düşe kalka yürümektedir. Hal böyleyken neden kendilerine para yatıracak sâha arayan Arap memleketleriyle ciddî bir teşrik-i mesâi yoluna gidilmez, anlaşılamamaktadır. İhtimal ki bir kısmı sosyalizm yoluna dökülmüş bulunsa da- Türkiye'nin Arap Âlemi ile sıkı ve ciddî bir münâsebete girişmesi arzu edilmemektedir. Yeniden İslâm Dünyası'nda eski rolümüzü oynamamızdan korkan dış düşmanlara bugün bir de içimizde lâikliğin katı bir tatbikâtından musır gşrünen inkılâb yobazları millî menfaatimizi ya görmemezlikten gelmekte veyâhutta açıkça baltalamaktadır. Fakat Türkiye ve Dünya'daki hâdiseler bu düşman hissiyât ve inadının pek yakında kırılmasını temin edecek bir gelişme göstermektedir.

MİLLETLERARASI I. İSLÂM İKTİSÂDİYATI KONFERANSI İNTİBALARI

المؤتمر العالمي الأول للاقتصاد الاسلامي

Dr. Mustafa Bilge

— IV —

Değerli âlim Muhammed Kutub'un konferansın açılış gününde yapmış olduğu kıymetli konuşmadan bazı ehemmiyetli noktalara burada işâret etmek istiyoruz.

Konuşmasına iktisatçı olmadığını ve fakat açılış dolayısıyla söylemek istediği birkaç nokta olduğunu bildirerek girdi. Evvelâ herşeyden önce şunu söylemek isterim ki; böylesine bir kongrenin akdedilmesi son derecede hayırlı bir iştir. Zira bu kongrenin aktedilmesi demek, bizlerde sâdece ibadet müslümanı değil de gerçek müslüman olmamız gerektiği şuurunun doğmaya başlamış olması demektir. Bu ilk kongrenin aktedilmesi, bu demektir. Bizler sadece ibadet müslümanı, sadece isim müslümanı, sadece iyi niyet müslümanı olmakla kalmamalı, bir r amel müslümanı olmalıyız.

Bir zamanlar müslüman ülkeler Amerika'ya benzemek veya Avrupalı olmakla iftihar ederlerdi. Rusya'ya benzemek veya Çin'i kopye etmek İslâm Ülkelerinin kurtulması gerekli hastalıkları haline gelmişti. Bu kongrenin aktedilmenin mânâsı, müslümanların kendi özlerine dönmeleri gerektiğinin anlaşılmaya, hissedilmeye başlaması demektir. Bu bakımdan ehemmiyeti çok büyüktür.

Şeyhülezher el-Şeyh Abdülhalim Mahmud ise kongrenin açılışı gününde yaptığı konuşmasında: «Şüphesiz bizler bugün İslâmî bir kalkınmanın eşiğindeyiz.» dedi ve şöyle devam etti:

«Aziz kardeşlerim, İslâmiyet zamân-ı Peygamberî'de kâğıtlar üzerindeki esaslar olarak kalmamış, fakat Hz. Peygamber, Hulefâ-yı Râşidîn ve daha sonraki devirlerde devlet nizamı olarak tatbik edilmiştir. Müslümanlar şurasını çok iyi anlamışlardır ki, bu ümmetin işi ancak başlangıcı doğru olduğu zaman hayırlı olur, doğru olur. Başlangıcının doğruluğu da istikâmet doğruluğudur.. Kitap ve sünnet istikâmeti.

İslâm'ın iktisâdî prensiplerinin asrın bütün iktisâdî mes'elelerine devâ olabileceğini bildiren Şeyh Abdülhalim, islâmi prensiplerle işleyen iki bankadan birinin Dübey'de bir diğerinin de Kahire'de Faysal Bankası olduğunu açıkladı.

MİLLETLERARASI I. İSLÂM İKTİSÂDİYÂTI KONFERANSI

Konferansta müzâkere edilen mevzular İslâm iktisâdiyâtının umûmî esasları bugünkü iktisad ilmi ve İslâm Fıkhı çerçevesinde bazı iktisâdî içtimâî müesseselerin derinliğine incelenmesiydi. Esasen önceden tesbit edilmiş olan programa göre şu dokuz ana mevzu üzerinde konuşmalar cereyan etmiş ve her konuşmanın ardından da bunun müzâkeresine geçilmiştir.

1. *İslâm iktisâdiyâtında mefhum ve metodoloji.*
2. *İslâm iktisadiyâtı üzerinde muasır eser ve kaynakları tedkik.*
3. *İslâm cemiyetinde istihsal ve istihlâk.*
4. *İslâm iktisâdiyâtında devletin rolü ne olmalıdır?*
5. *İslâm Hukuku çerçevesi dâhilinde sigorta sistemi.*
6. *Faizsiz banka sistemi.*
7. *Zekât ve mâlî siyâset*
8. *İslâm çerçevesi içerisinde gerçekleştirilmesi istenilen iktisâdî kalkınma.*
9. *İslâm Ülkeleri arasında iktisâdî işbirliği*

Birinci Madde: İslâm iktisâdiyâtında mefhum ve metodoloji

22 Şubat 1976, Pazar :

Dr. M.S. Fencerî : İslâm'da iktisad yolu. (Arapça)

Dr. Ahmed Assâl ve Dr. Fethi Abdülkerim: İslâmda iktisad Nizamı (Arapça)

Şeyh Menna el-Kattân : İslâm iktisâdiyâtının mefhumu ve metodu (Arapça)

İsâ Abduh : İslâm iktisâdiyâtı (Arapça)

a — Giriş ve Metod

b — Kur'an'da iktisadla ilgili âyetler

c — Hadis-i şeriflerden iktisadla alâkalı olanlar.

Dr. İsmail Farukî : İslâm'da iktisad ve insan (Arapça)

Dr. Ferid Neccar : İslâm iktisâdiyâtının metedolojisi Nazarî bir model

23 Şubat, 1976 Pazartesi :

Dr. Muhammed Sakr: İslâm iktisadiyatı; mefhumlar ve esaslar (Arapça)

Dr. Haşim Samerrâ'î : Prensipte ve tatbikatta İslâm iktisadiyatı düşüncesinin bazı yönleri (Arapça)

İkinci Madde: İslâm İktisâdiyâtı Üzerinde Muasır eserleri ve kaynakları tedkik:

(Devamı Var)

Sebil

DİN

İman Hakikatleri Etrafındaki Suallere CEVAPLAR

İSMAİL FENNÎ ERTUĞRUL

— XV —

— İşte fıkralar şunlardır: «Bu adâletin idârecisi, güneşin oğlu Ammon'un büyük biraderi olan ve pederi güneş gibi daima yaşayan Ramses'in krallığı zamanında yedinci Payni ayının ikinci günü yazıldı.»

«Bu mektubu aldığın vakit kalk,» işe başla, tarlaların nezâretini üzerine al. Hububatın hepsini mahveden bir su basması gibi yedi bir belânın haberini aldığında kafanı çalıştır. (Yani düşün)». Hemşon onları hırsla yiyerek mahvetti, ambarlar delindi, fâreler tarlalarda yığın halindedir, pireler kasırga şeklindedir, akrepler hırsla yiyorlar, küçük sineklerin açtığı yaralar sayılmayacak kadar çoktur. Ve ahaliyi mahzun ediyor. Bu yerin ticâretine hizmet eden merkeplerini örtüyorlar. Kayık yapılan tezgâhlardaki işçiler nazırlarının eşyasını çalıyorlar. At sabanda ölüyor. Scribe (1) külli miktarda hububatı mahvetmek maksadına nâil oldu. Kapıların bekçileri kilitleri kırıyorlar. Mel'unlar hayaller görüyorlar. Sihirler onlar için ekmekleri gibidir. Onların alçaklığı gibi alçaklık yoktur. Reisleri onları arkasına takmakta ve onları korku boyunduruğu altında eğerek murdar kanuna doğru sürüklemektedir. Karısı hakimiyetinin önünde titrer; çocukları en aşağı bir haldedir. Lâkin arkadaşları ona göre Dünya'nın birinci kavmidir. Scribe kadınları heyecanlandırmak sanatında, yazmak sanatında insanların birincisidir. Onun eşi ve naziri yoktur.»

İşte bu fıkra Hz. Musa'nın duası ile Fir'avn'ın kavmine gelen yedi beldâdan bazılarını tasvir ediyor. 6 numaralı papirus'da da Fir'avnın askerinin Kızıldenizi geçerken düçar oldukları musibet şu şekilde hikâye edilmektedir:

«Sarayın beyaz odasının muhafızı kitaplarının reisi Amenamoni'den kâtip Pentenhor'a:

«Bu mektup elinize ulaştığı vakitte ve noktası noktasına okunduğu zaman kalbini müteessir edecek bir halde olan müellim felâketi, girdaba gark olmak felâketlerini öğrenerek kalbini kasırga önündeki yaprak gibi en şiddetli ıztıraba teslim et. Hükümdarın musibet gününde esirlere merhamet edilmesi fikri kendisi için meş'um ve menhus oldu. Esir, hizmetçi kudreti altında bulunduğu kavmin reisi oldu. Kötü hareketine karşı olan mâni, ileriden mahvedildiği gibi isyana karşı olan mâni de geriden mahvedildi, güç hal ile su getirmeye yahud ekmek için öğütmeğe çalışılabiliyor. Kralın muhafızları kalblerinden sakatlanmış gibidirler, sesleri kuvvetsizdir. Kuvvetli, esirin tevakkuf ettiğini görerek kalbinde galebe ediyordu. Gözü ona dokunuyordu, yüzü onların yüzü üzerinde idi. İftiharı kemal derecesinde idi. Musibet şiddetli zarûret birdenbire onu zabtetti. Sular içinde uyku, anlayı acınacak bir şey yaptı. Gençliklerinin evvelinde biçilmiş olan gençleri, reislerin ölümünü, kavimlerin, efendisinin şarkların ve garpların kralının mahvolmasını tasvir et. Sana gönderdiğim haber hangi habere kıyas edilebilir?

«Horos'un yüzünün nuruna kasem olsun ki; bu adam bir sihirbazdır. İrâdelerin cümlesi mukavemeti imkânsızdır. Ona kanunun çizmekte ne kadar mâhirdir. Sam kavmi şefilini sürüklemekte ne kadar mâhirdir! Kuvetliyi merdudların ve mazlumu kuvvetlilerin arasına koyar. Bu mevcudiyetini daha anasının memesinden beri onu kurtaranlara borçlu olan çocuktur. Bununla beraber o insanları kendisine âlet yapmağa çalışıyor, atılıyor.

İşte bu fıkralar Hz. Musa'nın mûcizeler göstermiş ve kendisini düşman olan Mısırlılara bile büyük bir sihirbaz olarak tanıtmış olduğuna delâlet etmektedir. Bu fıkralar, bu bakımdan hakikaten mühimdir.

Sual: Görüyorsunuz ki Hz. Musa'nın mûcizelerinden bazılarının vukuu böyle tahakkuk ediyor. Şu halde diğer mûcizelerin de vukuu niçin mümkün olmasın?

Cevap: Ben Hz. İsa'nın beşer temas etmeksizin doğduğunu akıllarına sığdıramıyan hayli kimselere tesâdüf ettim.

1 — Scribe İngilizce yahudi âlimi demektir. Burada murad Hz. Musa'dır.

İNKILÂB MEZÂLİMİ

TÜRK MİLLETİ'NDEN GELECEĞİN TARİHÇİSİNE RAPORLAR

PADİŞAH TUĞRALARI ve KİTÂBELER YOK EDİLİYOR

İ. Hakkı Konyalı

— IV —

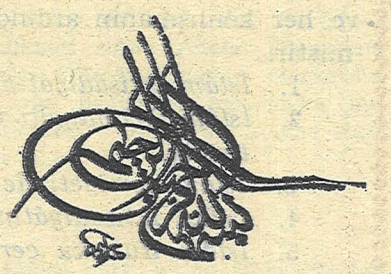

Neşriyatımız üzerine şimdi esaslı bir sûrette tamir edilerek «Hava Füze Üssü Lokali» hâline getirmiştir. Kitâbe taşı eski ihtişamına ağlıyor.

Çengelköy Karakolu'nun tuğralı ve kitâbeli taşı parçalanarak sokağa atılmıştı. Ben bunun parçalarını şimdiki karakolhânenin önüne getirttim. Bir müzeye alınmalıdır.

Üsküdar'da Çiçekçi durağında Sultan Üçüncü Selim'in yaptırttığı çeşmenin üstüne oturtulmuş mermer tuğrası vardı. Yere düşürerek yok etmek istemişlerdi. Tuğra parçalanmıştı. Ben onu Saraçhanebaşı'ndaki Vakıf San'at Eserleri Müzesi'ne aldırttım. Burada Sultan Üçüncü Selim Tekke Mescidi'nin de tuğrası yıkılmış, atılmıştı. Ben onu da câmi imamının dâiresine aldırttım.

Bir arabaya binip Üsküdar sokaklarını şöyle bir dolaşsanız tarihî bergüzârların tuğralarının, kitâbelerinin taşçı keskileriyle nasıl yok edildiğini görürsünüz. Çavuş Deresi'ndeki çeşmenin Selimiye Kışlası'nın doğu tarafına nakledilen çeşmenin tuğraları da pek hoyratça yok edilmiştir.

Kitâbelerin tuğraların ve armaların yok edilmesi, medenîlik dâvâsı güdenlerin lehlerine kaydedilmiştir. Tarih onları lânetle anacaktır!. Her yerli İslâm ve Türk san'atının şâheser pırlantaları olan tuğra ve kitâbeler yok edilirken geleceğin tarihçilerini de çok müşkül bir duruma düşürmüşlerdir. Zira tuğra ve kitâbeler üzerinde bulundukları âbidelerin yapıldıkları tarihleri, yaptıranları, mimarlarını, tuğrakeşlerini ve hattatlarını gösterirlerdi. Bu hâin davranış, geleceğin tarihçilerini bunaltacak, aldatacak ve saptıracaktır. Bunlar, tarihe karşı işlenmiş cinâyetler olarak kabul edilecektir.

İstanbul'un tapu senetleri olan kabristanlardaki güzel yazıları nakışları, serpuşları, tacları, duvakları, tezhipleri ve altlarında yatanları bakımından çok kıymetli mezar taşları da harıl harıl yok edilmiştir. Geceleri kamyonlarla mezarlıklara geliyorlar, taşları kırıyorlar, bunları dev makinelerde mozayik haline getiriyorlar. Mezar kazanlar, mezar taşları ve sandukalar yapanlar da geceleri kitâbeli mezar taşlarını aşırıyorlar, yazılarının üstlerinden bir tarak geçirerek yeni taş gibi kullanıyorlar.

Mekke ve Medine'deki kabristanlardan sonra İslâm Âlemi'nin en eski mezarlığı Karacaahmed Mezarlığı idi. Hz. Peygamber'in «*Kostantaniyye muhakkak alınacaktır, onu alan emir ne güzel emirdir, onun askeri ne güzel askerdir*» hadîs-i şerifiyle müjdelediği kumandan olmak için Hz. Ebû Bekir'den itibâren Bizans'a gelen hey'etler, Raşidîn Halifelerden diğer üçünün, Emevî ve Abbasî'lerin zamanında İstanbul'un fethi için gelen orduların ilk durak yeri Üsküdar olmuştu. Bizans zamanında Kadıköyü'nün kalesi var idi. Kalesiz olan Üsküdar ise bir açık şehir halinde idi. Selçuklular devrinde Dânişmendoğullarından Bizans sınırına sızan askerî kuvvetler Üsküdar'a kadar gelmişti. Danişmendlilerden Turasan Bey, Bizanslılarla savaşırken Alemdağı'nda şehid olmuştu. Kabri oradadır. Orhan Gâzi Bizanslılarla savaşırken Çamlıca'ya kadar gelmişti. Bizans İmparatoruna damad olduktan sonra imparatorun kızı ile Üsküdar'a gelmiş otağını Doğancılar'a kurmuştu. Karısı babasının ziyâretine gitmiş fakat kendisi otağında kalmıştı.

Yıldırım Bâyezid'in oğlu Musa Bey'in adamlarından Iyaz Fakih Çamlıca tepesinde ölmüştür. Kabri oradadır.

İlk Halifelerden itibâren İstanbul'un fethi için gelen bütün ordular, Üsküdar'da duraklıyorlardı. Harpte veyahut hastalanarak normal ecelleriyle ölenlerin nâaşları sonra Karacaahmed Mezarlığı adını alan kabristana gömülmüştür. Bu bakımdan Karacaahmed mezarlığının tarihi, Hulefâ-yı Râşidîn devrine kadar çıkar. İstanbul fethedildikten sonra müslümanlar ölülerini peygamber toprağı denilen Üsküdar'a Karacaahmed mezarlığına nakleder ve buraya gömerlerdi. İstanbul surlarının önlerinde ve yakınlarında ancak muhtelif zamanlarda İstanbul fethine gelen ve buralarda şehid olanların mezarları vardır. İstanbul tarafındaki kabristanlar daha sonra kurulmuştur. Türk'ün bütün büyükleri, peygamber toprağı Üsküdar'ın Karacaahmed mezarlığına gömülürlerdi. Burada onbeş milyon müslümanın yattığını kabul ediyorlar.

Üsküdar Hz. Peygamber'in mubârek nâşlarının gömülü bulunduğu Asya'da olduğu için buraya «*Peygamber toprağı*» derlerdi.

Karacaahmed mezar taşlarıyle, servileriyle müslüman İstanbul'un en eski kabristanıdır. Bakımsızlıktan taşlarının harıl harıl çalınışından, servilerinin kesilmesinden sonra asıl manevî varlığını kaybetmeye başlamıştır. Bu gidişle yakında aslî hüviyetini kaybedecektir.

Yahya Efendi Dergâhı'nın Son Şeyhi

ABDULHAY EFENDİ'NİN MEKTUPLARI

KAZAYA RIZÂ

— II —

İnişte beşeri bir zillet olduğu gibi, çıkışta da bir izzet-i nefis vardır. Fakat beşer şu tabii hissi sû-i isti'mal etmek zaafında bulunmaktan ekseriyetle kurtulamaz. Meselâ çıkışta kendisinin mevki' ve evsafının hepsi fâni olduğunu düşünerek, zemanı izzetinde mütevazi' olmak ve büyüklere hörmetle mütehassis olduğu gibi, küçüklere de ayni şefkatle mütehassis olmanın insanlık kemalinden olduğunu düşünemez. Kalkıp, mahalsiz tefâhür, böbürlenmek, kibir gibi kemâlât-ı insâniyeye mübâyin haller gösterir ki; bu onun için ruhunun saffetini kirletecek birer hastalıktır.

İşte inişte duyduğu zillet, anlamayarak müptelâ olduğu bu hastalığın bir ilâcı olur. Tecrübe sahibi olur. Gitgide her halinde insanlığa, İslâmiyet'e, ubûdiyet-i hâliseye muvâfık olarak muvakkaten gökyüzündeki süreyye yıldızına çıksa, kendinin bir hâlikın muhlis bir kulu olmasını unutmaz. Her halinde tevâzuu bırakmaz olur. Kibir, acep ve riyâ gibi beyhûde tefâhür gibi hastalıklardan kesb-i muâfat eder. Ne gelenden fazla sevinir. Ne de gidenden fazla üzülür. O vazifesinde berdevam-ı sadakat olur.

Cenab-ı Peygamber-i zîşan aleyhisselâtu vesellem efendimiz hazretleri bir muhârebede eshab-ı kiramın en genci olan Hazreti Sâriye'yi kumandan yapmış ve anın maiyyetine bütün eshâbın zâhiren ve bâtınen büyüklerinden olan Hazret-i Ebubekir-is Sıddıyk, ile Ömer-ül Fârûk radiyallahu anhüm ve diğer büyük zevâtı terfik etmiş ve bu büyük adamlar da kendi çocukları mesâbesinde olan zâtın maiyetinde; yapılmasında ekseriyet-i beşerde bulunan bir hiddet ve ye's duymamışlar, vazife-i me'murlarını genç âmirin maiyetinde seve seve yapmışlardı.

Bizim büyüklerimizin gidişini kendimize yol yapar, her halde kendimizi unutmaz zilletimizde bir kul, izzetimizde de yine bir kul olduğumuzu nazarı dikkate alır, izaz ve izlâlin Cenab-ı Hakkın birer halkı olduğunu bilir. Hilkat sahibinin kendisine hangi kisveyi lâyık görürse, ondan müteneffir olmaz, onu seve seve giyer. Sûri rütbelerle avunmak, susuz bir adamın serâbı su zannederek ona koşmasına benzer. Madem ki; fânidir, onun geliş ve gidişinde fazla sevinmek veya üzülmek âkıl olan kimseye yaraşmaz. İnsandaki kirler, sû-i ef'al ve âmal onu rahmet-i haktan me'yus etmesin! Ezeli tevfiki ilâhî kabil-i zeval değildir. İtibar, hatimeyedir. İnsan ne kadar çabuk rûhi temizlik yollarına varırsa, imtihan potalarından kendisini o kadar çabuk kurtaracaktır. İnsanın kendine gelmesi için, sarhoşluktan uyanması için biraz gayret lâzımdır. Mü'min ezeli tevfik ve inâyet-i ilâhî ile mahfuzdur. Ona kimse bir şey yapamaz. Kendimi ve evlâtlarımı, bütün mü'minleri Allah'ın tevfikiyle muhafaza-i ilâhiye emânet ediyorum ki; bir kul iken bize emânet olan bir şeyin zâyi olmamasını istersek, Allahu celle ve şânuhu hazretleri ise bütün âlemden müstağnî, havil ve kuvvetin sahibi olduğu halde, ona tevdi edilen bir şeyi zâyi eder mi? Aslâ!... Dünya ateş kesilse, Cenab-ı İbrahim'e berd-ü selâm ve gülüstan olduğu gibi Allâha emânet olunan bir şey de mahfaza-i ilâhiyede kaim ve selâmette dâimdir.

Hızb-ı Nûdi'ye her gün devam etmeğe gayret edilmeli ve gezüp yürünen yerlerde «âyetel kürsi, Sûre-i berâe'nin sonu olan «Lakad câeküm...», «Salâten tüncinâ» ile kalben ve lisânen tezkâr edilmelidir. İnsan vazifesine devam ettikce bütün hayatında ins ve cin düşman tasalluttundan mahfuz olur.

Hulâsa, Haktaalâ bizi nerde kullanırsa, o yeri beğenmeli, beyhûde sızlanmamalı daimâ, kendinden aşağısına bakmalı. Tecelliyat-ı hayat herkes hakkında başka başka müncelidir. 25 Temmuz 1939

KENDİ İFÂDELERİYLE LİSAN MEVZUUNDAKİ LÂUBÂLİLİK

«.....

Bir akşam beni yemeğe dâvet etmiş işim dolayısı ile Köşk'e biraz geç gitmiştim. Köşke vardığımda kendilerini ve misafirleri sofrada bulmuş, sağında oturan Afet Hanım'ın sağındaki sandalye boş bırakılmış, beni oraya oturtmuşlardı. Birşeyler konuşuluyor, arada bir gemi işletmesi gibi sözler geçiyordu, eğilerek Âfet Hanım'a sordum:

«— Bahis nedir?»

«— Seyrüsefâin'in Türkçesi araştırılıyor.»

Şöyle birşey hemen aklıma gelivermişti ki; bunu eğilerek tekrar Afet Hanım'ın kulağına fısıldadım:

«— Canım Havayolları, Karayolları gibi bu da Denizyolları olmaz mı? Âfet Hanım eğilerek bu sözlerimi Atatürk'ün kulağına söyleyince Ataürk bahsi derhal değiştirdi.

Ertesi sabah gazeteler şu haberi veriyordu:

«Seyrüsefâin adı değişmiş, Denizyolları olmuştur.»

(Fahrettin Altay, 10 Yıl Savaş ve Sonrası. Sh. 496-497)

GÖZ Oldur ki hakkı göre.

Salâhaddin Eş

«Suyu Bulamayan Adam»ın Dramı

Üççeyrek asrı aşan bir ömür seraplar peşinde koşaraktan, heder olup gitti. Çöllerde suyu arıyan, su peşinde koşan, her ağacın altında bir su kaynağı vehmeden bir adamın rûhi perişanlığının bütün husûsiyetlerini üzerinde taşıyordu. *Hayatın hakikatini*, susuz bir insanın aradığı *su*'ya benzetmişti. Kendi tabiriyle, «*kuyu kazıp bir metre, beş metre, on metre derinliğe indiği halde suyu bulamıyor ve sonra ümitsiz bir şekilde son bir hamle daha yapıyor, fakat karşısına bir kaya tabakası çıkıyordu. Ama suyu arıyan adam azmi elden bırakmıyor, kaya tabakasını deliyor ve suyu buluyordu.*» Gerçekte *su*'yu bulamıyan ve fakat «*Suyu Arayan Adam*» isimli kitabında bulduğunu iddia eden adamın, hikâyesi böyledir.

İlk gençlik yıllarını Nâzım Hikmet, Valâ Nûreddin gibi kimselerle beraber Dünya'daki ilk «*Bolşevik İhtilâli*»nin gerçekleştirildiği Moskova'da harcadı. Bir müddet sonra fikir ve prensip olarak benimsediği Marksizmin hayata tatbik edilişinin, yani metodun doğruluğundan şüpheye düştü. Anadolu'ya geçti, *M. Kemal'i seçtiğini* ilân etti. Ama, M. Kemal'in inkılâplarının satıhta kaldığını, iktisadî ve fikrî bir temele dayanmadığını, inkılâbın bu açıdan tamamlanması gerektiğini lieri sürünce kendisini İstiklâl Mahkemesi'nde buldu. Ünlü reis, *ucuz kelleci* Kel Ali (Çetinkaya)'den şu dikkat çekici azarı işitti:

«— *İnkılâp mı? Ne bu mügalâta? İnkılâp bitti! Bu memleket inkılâbını bitirdi! Artık yapacak inkılâp yok! Ne demek inkılâp? Hepsi hayal, hepsi saçma!*»

Evet, «*hepsi hayal, hepsi saçma*» olan inkılâp anlayışına, tatbik edilecek bir yer aradı. Küçük burjuva aydınlarının basit tekerlemeciliklerine yan bakmamaya dikkat ederek, Marksist düşünceyi geliştirmek için bir «*kadro hareketi*»ne girişti. Kendisini *son asır Türkiye'sinde İttihatçıların ünlü Mâliye Nazırı Yahudi Câvid Bey'den sonra en büyük iktisadçı olarak* görüyordu. (Şurası dikkat çekicidir ki; Suyu Arayan Adam, İttihatçıların içinde tek namuslu adam olarak bu Câvid'i görür). Fakat artık kendi iktisad anlayışının törpülenmeden tatbik kabiliyeti kalmadığını görünce iktisadçılıktan vazgeçip bulduğunu zannettiği bir birikintiyi *temiz su* zannederek, bu *su* ile bir «*Tek Adam*»*ın harcını kardı*. Nice körpe dimağların aldanışına vesile olduktan sonra diktiği putu, «*cemiyetin meselelerine cevap vermekten âciz kaldığı için midir, nedendir?*» bizzat yemeye kalktı; tıpkı Câhiliye devrindeki Benî Hanifa kabilesinin yaptığı gibi..

Hani, Benî Hanifa kabilesi vardır Cahiliyye çağında, Arabistan'da.. Oldukça münbit bir vâdide otururlar. Süt ve yağları,un ve hurmaları o kadar boldur ki; bu bolluğa bir şükran nişânesi olarak süt ve yağdan, un ve hurmadan kocaman bir put imâl ederler. Ama bir kıtlık senesinde hepsi aç kalınca yaptıkları putu yemek akıllılığını gösterirler. Bunun üzerine düşman kabilenin şâiri Benî Hanifa'yı şöyle hicveder: «*Kıtlık ve kuraklık esnâsında, Hanifa'lar tanrılarını yediler İkâb ve kötü neticeleri için, tanrıdan korkmadılar!*»

İbret alınacak şey olarak bize şunu bıraktı: «*İnkılâbımızı oturtmaya ve Ataürk'ü putlaştırmaya mecburduk. Ama şimdi size ifâde ediyorum. Kahraman putlaştığı zaman ölür! Artık kendimizi bu şarklılıktan kurtarmalıyız!*»

Ve, *öldürdüğü kahramanın* kendi eliyle yonttuğu en büyük putunu yemeye bağladı. Onun bir «*ihtiras adamı olduğunu, kendisinden habersiz olarak evlenen annesine kızgınlığı dolayısiyle anasına karşı büyük bir kin bir kırıklık duyduğunu, Büyük Nutuk'un ancak siyasî bir vesika olduğunu, zamanın icap ve zaruretlerine göre bazı yanlış şeylerin bu nutukta yer aldığını; O'nun bazı insanlar için kullandığı hâindi mânasını ifade eden şekildeki beyanları, bu nutka, sâdece siyâsî vesika şeyini verir, gerçek vesika şeyini vermez*» diyerek bazı yanlış malûmatın bulunduğuna, bazı gerçeklerin belgelerinin *Atatürk'ün hayatında bir sandığa konulup, devlet sırrı diyerek bunların hâlâ açıklanmadığını, bu kapalı kutunun içinden neler çıkacağını bilmediğini, artık bu Şark alkışçılığının ve insanları putlaştırmanın sona erdirilmesini* ileri sürdü ki; bütün bunlar *Suyu Arayan Adam*'ın, bulduğunu iddia ettiği *su*'yu, *hakikati* bulamadığını, ömrünün sonunda yeniden bir başka arayışa geçtiğini göstermektedir.

Ömrünün sonunda bıraktığ bu mesaj yanılttığı insanlardan kaçını uyandırabilecektir, bilmiyoruz.

Sebil

TARİH

Ferdî Kahramanlıklar ve Bazı Şahâdetler

— 5 —

Milli Mücadele devirlerini idrak eden kadın muharrirlerimizden Şükûfe Nihal Hanım «Domaniç Dağlarının Yolcusu-Bir yurt gezisi» isimli eserinde, câlib-i dikkat bir vak'a nakletmektedir. Bunu dikkat nazarlarınıza arz ediyoruz:

«... İstiklâl Cengi sıralarında İnegöl toprakları bir büyük fâcia geçirmiş: Domaniç Dağları'ndan inen bir köylü kadını düşmana yol göstererek vatana hıyânet eden oğlunu silâhıyla vurarak yere sermiş.

İki satırla kısaltılan bu hâdise, bir roman, bir destan mevzuu olabilecek kadar geniş, engin... Bir Türk kadınının yüksek vatan sevgisini ve inancını ifâde ettiği için, kadınlık tarihimizin sayfalarına yeni bir ün katacak kadar haşmetli... Biricik sevgili çocuğunu kendi elleriyle yere seren kahraman ananın geçirdiği ruh çarpıntılarına bakımından, psikolojik değeri yüksektir.

Hikâyeyi Kurtuluş savaşında bulunmuş bir arkadaştan şöyle dinlemiştim:

Bir Yunan fırkası Bursa'nın Adranos kazasından geçti. Domaniç'ten Sultan Dağları'ndan Kütahya üzerine doğru yürüdü. Karagâh kumandanı Nâzım Bey, şehid oldu. İnegöl halkı yediden yetmişine kadar düşmana karşı koymaya hazır... Silâh bulamayanlar, taş, odun, demir parçalarıyle yurdu korumaya gidiyorlar!...

O sırada Domaniç Dağları'nın bu yiğit kadını da yirmi yıl bütün bir gençliğini harcıyarak yetiştirdiği oğlunun eline silâhlarını veriyor. Ona aşıladığı vatan sevgisinden emin bir halde göğsünü gere gere, İnegöl'e düşmanın karşısına gönderiyor.

Lâkin, ne yazık ki; dağdan inen bu saf köylü çocuğu bize hıyânet eden bir jandarma onbaşısının oyuncağı oluyor. Yaptığı işin kötülüğünü farketmeden düşmana haber taşıyor.

Bir gün köyünde oğlunu, yurdunun kurtuluşu için dua ederek bekleyen bu talihsiz anaya uğursuz bir haber veriyorlar:

«— Oğlun düşmana casusluk etti!..»

Kadın bir an duraklamadan silâhlarını kuşanarak atına binip yola düşüyor. Kuytu ormanlar, yalçın kayalar aşarak bir yıldırım hızı ile

KUVA-YI MİLLİYENİN KADIN KAHRAMANLARI

Aynur Mısıroğlu

İnegöl'e iniyor. Aldığı adrese göre oğlunun bulunduğu yere varıyor. Kendisini görmek üzere geldiğini söylüyor.

Az sonra anasının gelişine sevinen genç, elini öpmek için koşa koşa yaklaşırken atının üstünde dimdik bekleyen kadın, kara feracesinin yenine sakladığı silâhı çekerek onu kanlar içinde toprağa seriyor ve atın başını çevirerek arkasına bakmadan, bir kasıga hızıyla dönüp kayboluyor...» (Sh. 5-6)

MARAŞLI BİR KADIN KAHRAMAN

1918 Mondros mütârekenâmesinin imzalanmasından sonra İtilâf devletleri, aziz vatanımızın muhtelif parçalarını işgâle başlamışlardı. Bu cümleden olmak üzere Antep ve Maraş havalisi de önceleri İngilizler'in daha sonra da Fransızlar'ın işgâli altına girmişti.

İngilizler çekilirken Ermenileri ayarlamışlar kendilerinden sonra Türk kadınlarına taaruzlarını plânlıyarak bir Türk-Fransız çatışması tertiplemişlerdi. Çünkü bu havâlideki Fransız kuvvetlerinin zaafa uğrayıp yıpranmalarını istiyorlardı. Harbden sonra iktisâdi bakımdan ehemmiyetli olan Musul havâlisini kendileri almak ve buradan Fransızlar'a bir pay vermek istemiyorlardı. Bunu gerçekleştirebilmek için Fransızların askeri bakımdan bu bölgede zayıflamalarını arzu ediyorlardı. Bunun da en iyi yolu bir Türk Fransız çatışması ihdas etmekti.

Her şey plânlandığı gibi cereyan etti. Fransızlar'ın Maraş'a girişlerinden sonra bir ermeni, çarşaflı bir Türk kadınına taarruz ederek peçesini yırttı. Bu hâdiseye şâhid olan Sütçü İmam derhal atılarak mütecâviz ermeniyi oracıkta temizleyiverdi. Bu hareket Maraş'ta binlerce cana malolan bir sokak muhârebesinin başlangıcı oldu. Maraş günlerce korkunç bir katliamla sarsıldı. Fransızlar'dan destek alan yerli Rum ve Ermeniler, asırlarca semâhat ve adâleti sâyesinde hür ve müreffeh olarak yaşadıkları eski efendileri Türkler'e saldırıyor, kadın, çocuk, genç, ihtiyar demeden önüne geleni kılıçtan geçiriyorlardı. Dükkânları yağmalıyor, evleri soyuyor, yangınlar çıkarıyorlardı.

Bu katliâmın ilk şaşkınlığı geçer geçmez halk canını, namûs ve şerefini korumak maksadıyla silâha sarılmış gerekli karşı koyma hareketine başlamıştı. Bu sûretle kızışan sokak muhârebeleri Maraş'ın Kayabaşı mahallesine doğru ilerlemekteydi. Burada, kocası Bitlis'de Defterdar bulunan bir hanım oturmakta ve hâdiseleri serinkanlılıkla takip etmekteydi. Evinde duvarda asılı emektar bir filinta vardı. Ermeni mütecâvizler onun bulunduğu yere doğru yaklaştıkları sırada, komşu müslüman Türk evlerinden acı feryatlar işitilmeye başlandı. Bir anda sabrı taşan bu kahraman kadın duvarda asılı duran filintayı kaptığı gibi evden çıktı. Soka a hâkim bahçe duvarının önünde durdu. Atılan bombalarla bu duvarda kendisine ateş için yarayışlı bir mazgal deliği açılmıştı. Burada mevzilenerek sokağı taramaya başladı. Bu hâdiseyi görgü şâhidlerine istinâden nakleden Cahid Çaka adı geçen kitabında şöyle demektedir:

«İşte, gözleri kan çanağına dönmüş, saçı sakalı birbirine karışmış, üstü başı kan içinde ölüme susamış bir canavar... Yalnız bu manzara insanı vahşileştirmeğe kâfi. Kaldı ki; o sırada, evine kaçmakta olan bir küçük çocuğu yere sermek için tüfeğini doğrultmuştur. Amma, tetiğini çekemeden bir hayvan gibi uluyarak yere yuvarlandı, bir şaşkınlık ve duraklama, çocuk gözden kayboldu.. Mazgal, mukaddes mazgal, şimdi artık ateş püsüküyor. Hedef o kadar büyük ve toplu ki, nişan alarak ateş etmeğe lüzum yok. Müsademe akşama kadar devam etti. Fransızların cesâret morfini tesirini kaybedince, bu korkak kahramanlar, (Ermeniler) meydanda ve sokakta birçok yaralı ve ölü terkederek gerileye gerileye inlerine çekildiler. Bu ölüler içinde sekiz tânesi mukaddes mazgaldan atılan mermilerle yere se ildi.

Türk mücâhidesini bu sefer de erkek kıyafeti ile evinden çıkarken görüyoruz. O, artık erkekleşmiş ve mücâdeleye devam edeceklerin arasına karışmıştır. Bu şehâmetli destanın hasıl ettiği akislerini vesikalardan takip edelim.

AYINTAP VİLÂYETİNİN BİR RAPORU:

1 — .....

2 — Kayabaşı mahallesinde Bitlis defterdarının haremi hanım, İslâmların hûn-u masuniyetinin nâhak yere iraka edilmesinden ve birçok hânümanların söndürülmesinden galeyana gelerek hânesinden açtığı mazgaldan müsâdemeye bilistirak akşama kadar sekiz düşman telef etmiş, akşam üzeri erkek elbisesi giyerek kemali celâdetle mücâhidin-i islâmiye sufufuna (saflarına,) iltihak eylemiş olduğu bildirilmişti.

Erkekler gibi kadınlar da dâvay-ı haysiyet ve istiklâlde ölümden çekinmiyen millet-i necibenin mekârimden biri olmak üzere şükran ve teessürle arzederim.

3 — .....

4 — Nezaret ve kolordulara arzedilmiştir.

(Cahit Çaka-Tarih Boyunca Harb ve Kadın, sh. 64)

Tarihten Fıkralar

TÜRK GİBİ KUVVETLİ

«Türk gibi kuvetli» sözünün bilinmediği yer yoktur sanırız. Biz buna meşhur iki misâl vermekle yetineceğiz:

Ahmed Ağa Onaltıncı yüzyılın namdar kemankeşlerindendi. Genç yaşlarında girdiği yarışmalarda birinciliği kimseye bırakmazdı. Zaman ilerledi, Ahmed Ağa 75 yaşına girdi. Ama gücünden bir şey yitirmişe benzemiyordu. Bir Esnafa bu yaşında ok ısmarlamağa gittiğinde esnaf:

«— Ağa artık yaşlandın, bu yaştan sonra yayı oku ne edeceksin?» deyince. Kemankeş Ahmed Ağa kızgınlığını belli etmeden atını çarşı kapısına doğru sürdü, kapının üstündeki kalın zincirlere iki eliyle tutundu, ayaklarıyla atının karnını sıktı ve esnafın hayret dolu bakışları arasında hayvanın dört ayağını da yerden kesip bir müddet öylece kaldı.

İkinci «Kuvvetli Türk» de ünlü cihân güreş şampiyonu kemankeş Ahmed Ağa'nın adaşı Kara Ahmed. Kara Ahmed 1870'de Deliorman'da (Şimdi Bulgaristan sınırlarında) Dünya'ya geldi. 19 yaşında güreşe başladı. Bursa'da yaptığı bir güreş sırasında prens Halim Paşa'nın dikkatini çekti, onun himâyesine girerek İstanbul'a gitti. Hergeleci İbrahim'den ders aldığı gibi bir fransızdan jimnastik dersleri de gördü Yağlı güreşte büyük bir ün yapamadı.

1897'de Avrupa'ya gitti ve orada yaptığı güreşlerin hepsini kazandı. 1899 yılında Paris'te 19. yüzyılın bitişi sebebiyle Fransızlar'ın açtıkları milletlerarası sergide Dünya güreş şampiyonluğunu kazandı. Paris dönüşü «*Cihan Şampiyonu Kara Ahmed*» zamanın padişahı II. Abdülhamid tarafından huzura kabul olunarak taltif edildi. Kendisine imtiyaz ve Osmanlı nişanı verildi. Bir kalp krizi sonunda Eyüp'te bir kır kahvesinde öldü. (1902) Ölürken eline geçirdiği bir demir parmaklığı bütün gücüyle sıktı. Öyle sıktı ki birbirine geçen parmaklığı hiç kimse düzelterek eski hâline koyamadı.

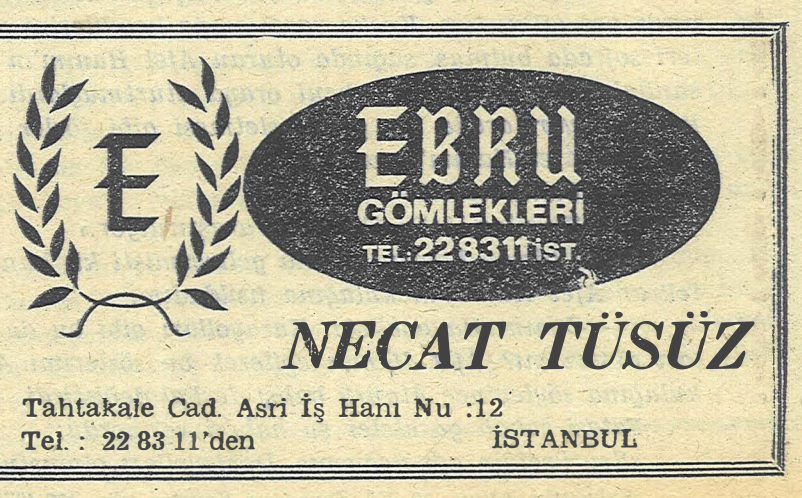

TÜRKÇESİ

Ahmed SELÂMÎ

Lâikliğin Bulanıklığında, Dîne (Şerîata) Zulm ve İstibdatın En Şedîdi...

Yarım asırdır bulanık suda balık avlama fırsatçıları peydahlanmıştır. Türkçesi, şefokratik fırsatçılar avcı, layıklık denilen nesne de bulanık su olmuş, 163 denilen çengel veya olta ile bol bol müslüman avlanmışdır...

Ve hâlâ da, layıklık denilen nesne bulanık bir su ki, arıtıp durulayabilene aşkolsun! Ne Cemâl Ağa anayasasında târifi var, ne de İtalya'dan mütercem cezâ kânunlarında soyu sopu belli!. Bunun için bulanık... Bulanık olduğu için de ona «*Fransız ihtilâlinin piçi!*» denilebildiği gibi, meclis kürsüsünden de «*Ne idüğü belirsiz!*» künyesi kazınabiliyor... Velâkin beride de, bir bakmışınız aynı nesneyi bir kısım şefokrat (demokrat) haşerât önlerine koymuşlar, tapıyorlar!.. Câhiliyye ve vahşet devirlerinde bir sürü tanrılar (sanemler, putlar) vardı. Yer tanrısı, gök tanrısı, aşk tanrısı, şarap tanrısı v.s. gibi... 20 nci asırda, buna bir de (laiklik, tanrısı) eklenmiş sanki...

● Hulâsa laiklik, kimisine göre şu, kimisine göre de bu... Herkese göre bir başka nesne. Dediğimiz gibi bulanık bir su!. Zira şefokrat şerîatsevmezler 163'ün çengeli veya oltası ile kolaycacık müslüman avlayabilmek için, böyle bulanık bir vasata muhtaçdırlar. Bunun için de, layıklık denilen nesnenin ne temelliler anayasasında ve ne de İtalyadan mütercem cezâ kânûnunda ta'rîfi ve soyu sopu yokdur, mechûldür... Aksi halde bulanık su durulmuş, bir köşesinden bakan, tâ öteki başdaki köşesine kadar her yeri görmüş olur... Tabiî böyle bir berrak vasatda da 163 denilen çengeli veya oltayı sallandırmak, pek gülünç sırıtır!.. 163 denilen çengeli hemen, ortadan kaldırıvermek îcâb eder... 163 denilen olta ortadan kaldırılınca da, mahkeme ve hapishânelerde zulm edilecek müslüman kalmaz. Bu takdirde de, şefokratik hâin ve kâfirlerin keyfine keder olur...

İşte 163 denilen olta ile süper zekâlı (!) şefokratik (demokratik) haşerât müslüman avlamak için, bulanık suyu durultmaya yanaşmıyacaklar yani layıklığın ta'rîfini dâima meçhûl bırakacaklardır... Ki, işlerine gelmiyen herhangi bir fikir ve davranışa; layıklığa aykırılık damgası yapışdırıp, onu derhal mahkûm edebilsinler!.

Türkiye'de yarım asırdır, İngiliz mahâretine denk kıvırtırıcılıkla oynanan siyâset çiftetellisinin en nefis köçekçesi işte bu... Ondan sonra da milletin göz bebeklerine baka baka, gelsin «*sevgili vatandaşlarım*» mesajları!. «*Lâik ,demokratik hukuk*» dolmaları!. «*Hürriyet*» bayramları, yok «*millî hâkimiyetli*» şirinlik muskaları!.. Yol, köprü ve baraj nutukları!.

Bakalım bu göz boyamalar ne zamana kadar devâm eder?. Bu ince artistik kaabiliyetle oynanan şeddeli istibdâd dümenleri; evet, târihîn hiçbir devrinde bir belde nüfûsunun toprak altındakiler de hesâba katılırsa yüzde yüze yakınına rağmen sürdürülen bu şeddeli istibdâd dümenleri, bakalım ne zaman müzelerin bile kabûl edemiyeceği bir karanlıklar çıkını hâline gelecekdir?.

● Cümhûriyet târihinde bir tek hıristiyan veya yahudi bir vatandaş, devletin siyâsî, iktisâdî ve ictimâî temel nizamlarını laiklik denilen nesneye muhalif olarak dînî esaslara uydurmak gayesiyle propaganda yapmayı 2 seneden 7 seneye kadar hapisle eczalandıran 163'üncü maddeye göre, bırakınız cezâlandırılmayı, mahkemeye bile buyur edilmiş midir?. Aslâ... Öyle ise anlaşılıyor ki, suç, müslüman olmakdır... İşte bunun için diyoruz ki, Türkiye'de, insanlık tarihine pek ağır gelecek zulm numaraları artık sona ermelidir... Neden Hıristiyan ve Yahudi «vatandaşlar» Müslüman «sevgili vatandaşlardan!» imtiyazlıdır?. Yarım asırdır milleti afyonlayanlar, bu suâlin cevâbı makâmında neye utanmadan susarlar?. Hukûka müstenîd bir rejimde, imtiyazlı sınflar îcâd etmek şerefi diye bir me iyeti hangi enâyi yutar?. Eğer, Lozan denilen hezîmetnâmeye göre bu böyledir denilecek olursa, bu da sâdece özrün kabahatden büyük oluşuna bir vesîka olur ki, topyekûn hürriyet ve istiklâl da'vâsı, Lozan'da imzâsı bulunan İngilizlerin irâde-i şâhâneleri altında melhuz demekdir... Vatandaşlarına müsavî haklar tanımakdan mahrûm bırakılan bir otoritede de, hürriyet ve istiklâliyet mes'elesi münâkaşaya açık sayılır... Ve vatan kurtaran aslanların efsâneleri yeniden yazılmak ister!

ortadoğu'dan

SAİD ŞÂMİL

Yahudi Davası ve Filistin!..

— 11 —

Loid Corc (Lloyd George) Hükûmeti erkânıyle yahudi teşkilâtı arasında cereyan eden gizli müzâkerâtın esrarını, elbette bir gün tarih teferruâtıyle ortaya dökecektir. Bizim şimdilik yapacağımız husus vekâyiin seyrine göre tahlilini yapmaktır.

Görünüşe göre bu görüşmeler iki ana esâsa dayanıyordu:

Biri İngiltere ve müttefiklerine Amerika bankaları tarafından açılacak kredilere karşılık, Filistin'de milli bir yahûdi yurdunun kurulmasını gerçekleştiren bir İngiliz - Yahudi işbirliği.

Diğeri, İtilâf Devletleri safında Amerika'nın savaşa iştirak ettirilmesine mukabil, Çarlık idâresine karşı Yahudi teşkilâtı tarafından yapılacak inkılâbi faaliyetin Londra Hükûmeti tarafından desteklenmesi.

Bu ana esas üzerinde kat'i bir neticeye ulaşılmış olacak ki; Berlin'deki Yahudi merkezi bir yolunu bulup İsviçre'ye göç ettiği gibi, bu merkezin bir kolu olan siyonistlerin de derhal Newyork'a gidip karargâh kurdukları görüldü. Bu iki hâdise, Alman-Yahudi teşrik-i mesâisinin bundan sonra Yahudi - İngiliz işbirliğine intikal ettirildiğinin en canlı delilidir.

Nitekim, az sonra, İngiliz Hâriciye Nâzırı Balfor'un bizzat Newyork'a gitiği ve Amerika Hâriciye Nezâreti'nin gözü önünde Yahudi bankerleriyle sıkı fıkı görüşmelere giriştiği görüldü. Anlaşılan bu görüşmeler her üç tarafın da işine geliyordu. Eskiden Amerika'da aşağı yukarı her şey Cumhurbaşkanının vereceği karara bağlı idi. Bunun için Birinci Dünya Harbi öncesi, bugünleri hesaba katan Kohen-Lop müessesesi mâli bütün riski göze alarak Vilson'un riyâset mevkiine seçilmesine yardım etti. Onun da bu karagün dostunu unutmıyacağı muhakka tı. Zaten Newyork denilen şehir her şeyden önce bir Yahudi ülkesi idi. Bu ülkeye İsrâiloğulları İsrail Devleti kurulmadan önce gelmişler ve yerleşmişlerdi. Burada kurulan bankalar onların nazarında mukaddes birer mâbed demekti. Bu mabedlerin mahremine Amerika'da kimse ne el, ne dil uzatır ne de bunlar aleyhine kalem oynatabilirdi.

Bu şerâit dâhilinde ve altın yığınlarının büyüleyici parıltısı altında zaten uysal olan İngiliz Hâriciye Nâzırı'na durmadan yükleniyorlardı. İngiltere'nin cihanşümul hegemonyasını kundaklamağa yahudiler kadar Amerikalılar da tâlipti. Ancak bu işte aralarında ufak bir fark vardı. Londra mehâfili ise endişe içindeydi. Rusya'dan gelen haberler, Almanya Doğu Cephesi Kumandanı Hindenburg'un ağır darbeleri karşısında yalnız ordular değil Çarizmin de rejim olarak yıkılmakta olduğunu bildiriyordu. O halde, Büyük Britanya ne pahasına olursa olsun, harbe Amerika'yı da sokmak sûretiyle harb gâilelerinin sırtına yüklediği ağır yükü onunla paylaşmak istiyordu. Bunu Yahudi bankerleri de çok iyi biliyorlardı. Kendileri Dünya altın yığınlarının en kabarık zirvelerine tırmanmış hem de üzerinde bağdaş kurup oturmuş oldukları halde yahudiliğin cibiliyatı muktezâsı te'sis etmek istedi leri İsrail Devleti'nin kuruluş masraflarını, fırsattan bilistifâde, İngiliz Devlet hazinesine yüklemek için Bafor'u durmadan yolmağa çalışıyorlardı.

Anlaşılan buna Balfor da râzıydı. Çünkü Amerikan matbuatına istikâmet verilmiş, denizaltı savaşından dolayı Almanya'ya ateş püskürmeye başlamıştı. Ayrıca Yahudilerin tasarrufunda olan Amerikan silâh sanayii de savaşçılara bol bol ölüm malzemesi ulaştırmak kasdıyla yeni-baştan tanzim ve tensik ediliyordu.

Nihâyet İngiltere'yi memnun etmek ve Amerika'yı ilân-ı harbe hukûki mesned vermek üzere, Yahudiler kendi hesaplarına bir gemiyi kurban etmeyi göze aldılar. Bu sûretle Alman denizaltılarının Amerikan gemilerini batırmağa başlaması iddiası ortaya sürüldü ve bir heyemola ile Amerika savaşa atıldı. İşin en komik tarafı Amerikan savaş kıt'aları her taraftan Avrupa sahillerine çıkarma yaparken, batırılması bir savaş sebebi olan bu Yahudi teknesinin bir İngiliz limanında sapa sağlam yattığı görüldü. Her zaman olduğu gibi bu emsalsiz rezâlet de tebessümle örtbas edildi.

Artık Anglesakson-Yahudi işbirliği geniş çapta tahakkuk yoluna giriyordu. Amerika'da olduğu gibi İngiltere'de de Yahudiler için en hassas mevkiilere tırmanma fırsatı doğmuştu. Vaktiyle, Papaların şahsi emirleriyle veyâ Kilise kararlarıyla dogma haline getirilen merâsim ve tasarrufata karı çıkan râhip Luterias dini âyinleri sâdeleştirmek sûretiyle Brotestanizm'i kurmuş ve zamanla bu mezhep Kuzey Avrupa'ya yayılmıştı. Bu mezhebin Katolik, Ortodokslarla ayrıldığı bir husus daha vardı. O da yahudilikle alâkadardı. Bu husus Hz. İsa'ya karşı irtikâb edilen vahşeten kül olarak Yahudi varlığını mes'ul tutmasıdır. Luther, eldeki Tevrat'a dayanarak Beni İsrâil'e mümtaz kavim nazariyle bakardı ve Filistin'e avdet erini ilâhî emirlerin bir icâbı sayardı. Bu sâyede Yahudiler Kuzey Avrupa'da ve bilhassa Almanya'da müreffeh bir hayat yaşamak fırsatını bulmuşlardı.

İngiltere Kralı VIII. Henri zevcesi olan Katrin d'Oragan ile boşanmağa kalkışınca Papalık Makamı, buna itiraz etti. Bu itirazdan dilgir olan Kralın, Protestan papazlarla anlaşıp nikâhı fesh ettirmesi, Roma ile İngiltere arasındaki mânevî bağların kopmasına sebep oldu.

Bu durumdan halefi VI. Eduard istifâde etti. İngiliz kliselerine reformist bir veche vererek onları re'sen İngiltere tâcına bağladı.

11. SAYI ÇIKTI
çağ

BİR İZÂH

Bu şiirin lâyıkı veçhile anlaşılabilmesi için bir vak'anın bilinmesi gereklidir. Şöyle ki:

1957 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi kantininde bir grup arkadaşla oturmakta idik. Masadakilerden aslen Şarklı olan bir arkadaş, sabahları Ezan-ı Muhammedi'yi duyunca hislendiğini kalkıp namaza gitmek istediğini fakat her defasında şeytani bir takım bahânelerle bu işi sonraya tâlik elyediğini hikâye ederek:

«— Kadir ağabey, ne olacak bu benim hâlim?» diye sormuştu.

Ben de kendisinin Şâfii Mezhebi'nden olduğunu bildiğim için:

«— Duâ et ki; şeriat iktidarda değil! Zira böyle olsaydı, kelleni vururlardı.» diye karşılık verdim.

Bunun üzerine, İmam-ı Şâfii Hazretleri'nin farz ibâdetleri devamlı bir sûrette terkedenler hakkında -velev muayyen merâsime riâyet sûretiyle de olsa- katle cevaz vermesi mevzuunda aramızda diğer dinleyenlerin de katıldığı bir mübâhese -daha doğru bir tâbirle söylemek gerekirse- münâkaşa çıkmıştı. Herhes bu hükmü çok sert ve aşırı buluyordu. Ben de müçtehidlerin şahsiyet ve dirâyetlerini peşinen kabullendiğim için bu içtihâdın isâbetini müdafaa ediyordum. Dinleyenler ya tatmin olmuşlar veyahut da davâlarını izahtan âciz kaldıkları için susmuşlardı. Bense gâlip görünmekle beraber şahsen bir şüphe ve tereddüde düşmüştüm. İçim rahat değildi. Zira aksini müdafaa etmekle beraber, muârızlarımın söyledikleri bana daha doğru görünmüştü.

Hep bu mes'eleyi düşüne düşüne kantinden ıçktım. Bâyezid, Kapalıçarşı ve Mahmutpaşa yoluyla Eminönü'ne geldim. O gün, Eyüp'te görülecek bir işim vardı. Durakta otobüs beklemeye koyuldum. Eminönü şimdiki gibi muntazam değildi. Asfalt bozuk, yollar dardı. Otobüsler de sık sık geçmezdi.

Mevsim sonbahardı. Eylül sonları veya ekim başlarıydı. Bir hayli bekledim. Otobüs geçmiyordu. Bir ara önümüzden karpuz yüklü bir kamyonet geçti. Tam durağın önünde, asfalt bozuk olduğundan sarsılan vasıtadan yere bir iki karpuz yuvarlanmıştı. Önce kamyonetin arkasından dökülen bu karpuzların bir iki çocukta yaşta hammal tarafından kapışıldığını gördüm. Kırılan karpuzların akan suyu ve küçük küçük parçaları yere yayılmıştı.

Yol tenha olduğundan oraya bir yığın güvercin üşüştü ve bunları gagalamaya başladı. Ben bu olup bitenleri seyrederken, zihnen hep kantindeki gencin İmam Şâfii Hazretleri'ne karşı tevcih eylediği itiraza cevap arıyordum. Derken oradan bir otomobil geçti. Onun geçişiyle güvercinlerin kaçıştıklarını farkettim. Ancak bunlardan bir tanesi, yaralanmıştı. Kaçamadı.

Durakta birkaç kişiydik. Kıyâfetinden bir otobüs veya tramvay biletçisi olduğu anlaşılan birisi, koşup bu zavallı hayvanı aldı. Bu bembeyaz bir güvercindi. Hayvancağız yaralanmıştı. Biletçinin elinden kuşun kanları yere damlamaya başlamıştı. Bu hâl kendisine dokunmuş olacak ki; kazaya sebep olan şöför hakkında ileri geri konuşmaya ve küfretmeye başladı. Duraktakilerden şöför olduğu anlaşılan meşin ceketli bir zat biletçiye müdâhale ederek kuşu ezen şöförün müdafaasını yapmaya başladı. Bunlar arasındaki münakaşa, kavgaya varmak üzereydi ki; araya girerek iki tarafı güç belâ yatıştırabildik.

Duraktakilerin hepsinin alâkasını celbeden bu hâdise o anda çeşitli mülâhazaların dermeyânına sebep olmuştu. Bir ikisi, hayvancağızın azab çektiğini, mutlaka öleceğini söyledi. Biletçi önce sağına soluna baktı. Durağın arkasında kestane pişiren biri vardı. Onun yanına doğru ilerledi ve bıçağını istedi. Yarasından akan kanlar gitgide hızlanarak akmakta olan elindeki o beyaz güvercini kıbleye doğru çevirerek besmele ile başını kesti. Halbuki az önce onu yaralıyana küfrediyor ve işi kavgaya kadar vardırabiliyordu. Şimdi ise bu yaralı hayvanın daha fazla azab çekmesini önlemek için, onu merhametinden bizzat katlediyordu. Buna itiraz eden de yoktu...

İşte bu şiirde temas edilen «beyaz güvercinin hikâyesi» bundan ibârettir. Şimdi, «Mektup» şiirini, bu bilginin ışığı altında okuyalım:

MEKTUP

گفت پیغمبر که زن بر عاقلان
غالب آید سخت و بر صاحبدلان

«Peygamber (a.s.) buyurdular ki, kadınlar âkil ve ârif olan gönül ehline şiddetle gâlip gelirler..»
MESNEVİ

Kadir Mısıroğlu

Sen mi dolacaktın avuçlarıma böyle ansızın!..
Duâlarımda yoktun halbuki
Ellerimi hayâllerin ötesine kaldırmadım ben,
Yalnız Dünya değil miydi gönlümde gezen?!.
Göz bebeklerimde yaşama sevinci,
Vardıysa da...
El eylediğimi hatırlamıyorum aşka!...
İyi ki, anlatmaya mecbur değilim seni..
Kelâma sığmayan bir büyük sır gibi,
Yat gönlümde...

Bu günlerde,
Kurşun tıkamış olmalı kulaklarını şeytanın..
Artık karşı çıkmıyor saâdetime...
Gerçi hiç duyan olmadı senden,
Ne bir kanat sesi,
Ne bir hışıltı,
Süzülüp akarken odama böyle...
Ama gözlerimin bebeklerinde,
Seni görecektir her kim bakarsa,
Döğme bir portren ki;
Silinmez asla!..

Dün akşam yarıda kalan, masala başla!..
Filim kopmuş gibi donan her şeyin,
Yeniden başlasın.
Ritmi,
Neş'esi,
Çoktan geçti artık o baş dönmesi...
Melekler,
Saraylar,
Muhteşem dekor,
El çırp, geri gelsin,
Kurulsun bir bir,
Ne olur her şeyi geriye çevir!..
Neden hepsi böyle kaybolup gitti?.
Sonu yok sandığım o tatlı rüya,
Söyle!
Niçin böyle yarıda bitti?!.

Hangi sır getirir odama seni?!..
Sonra,
Ânî bir kumanda verilmiş gibi,
Nedir bir oluşu yarıda kesen!?.
Bir yığın meçhul ki;
Kuşatmış beni...
Üstelik,
Bir de sen varsın,
Her şeyden önce...
Sen!..
Sen!..

Her sabah seherin ışıklarında,
Yavaş yavaş eriyip kaybolan çehren,
Dün akşam,
Ne kadar erken,
Terketti beni!..
Neler anlatacaktım,
Halbuki sana...
En duymadık seslerin,
Melodisiydi dilimde
Hayâtımın sırlı düğümlerinde
Öz benliğimi sunacaktım sana
Ya bir bardak su'da
Mâcerâsı kâğıttan gemilerin
Ya da
Bir masa üstünde kumandası
Kurşundan askerlerin
Sonra...
Sonra gelip çatacaktı,
Seninle tanıştığım gün,
Sır yumağı,
Büyük düğüm!..
Bir rüyâ değildi ama gördüğüm,
O gün her ne varsa etrafımızda,
Tül tül hayallerin ötesindeydı.
Müjdenle doluydu,
Vecd içindeydi!..

«Otobüs durağındaydım,
Eminönü'nde..
Itirazı kantindeki gencin,
İmam Şâfii Hazretlerine,
Zihnimi işgâl edip duruyordu.
Biraz da o gence hak veriyordu
Vicdanım,
Bence de,
Farzları ifâ etmiyenlere karşı,
Sertti biraz hükmü
İmâm'ın...»
Diye başlamıştım,
O beyaz güvercinin hikâyesine
Oturup Bâyezid'deki çınarın gölgesine...
Hatırında mı bir kamyon ezmişti onu önce,
Sonra,
Bir biletçi de,
Kesmişti başını,
Merhametinden!..
Bu, öyle bir oluştu ki;
O beyaz güvercinin ölümüyle biten,
Cevaptı bana!..
Zaten her oluş,
Bir cevap değil mi insanoğluna!..
Ama şimdi öyle geliyor ki; bana,
İmamı doğrulamak için değil,
Sana anlatmam için oldu hepsi bunların,
Zira, doğrulanmıya ihtiyacı yoktu zâten
İmamın!.
Bir midyenin kenetli kabukları gibi,
Çetin mahfazalar içinde saklı,
Bir benliğim,
Vardı ki benim,
Onu bir sünger gibi içmişti bu hikaye...
Ama bilmem ne diye,
Kimseye açılmamış olduğum halde.
Sana o gün asla direnemedim.
Kaderim büktü bileğimi,
Kaderim...
Sır sıklam melâldi bütün kelimelerim

Toprağı bol olsun aşksız günlerin
Bereketli yağmurlar varmış kaderimde
Doğduğum bu yemyeşil sahil şehrinde
Sen İstanbul'dasın
Ben yapayalnızım
Eski âşinâların hiç biri avutmuyor beni,
Bir mektup yazmak istiyorum sana,
Ama ne kendimi sığdırabiliyorum mektuba,
Ne de seni!..
İyisi mi, ilk anlaşma vasıtamız olan,
O beyaz güvercini,
Posta gönderiyorum...
Onun hayâlî, beyaz kanatlarına;
Yazılı mektubum...

Akçaabat — 1961

İSLÂM YAZISINA DÂİR

NİÇİN HARF İNKİLÂBI?

SELÂHADDİN EŞ

30 Mart akşamı televizyonda «Hat san'atı» mevzulu bir proğram vardı. «Bütün olarak» güzel olan bu programın en acı tarafı ise, Prof. Emin Barın'ın şu mealdeki feryâdıydı:» **«İslâm hat (yazı) san'atının şaheserlerini okuyabilmek için bir kaç sene sonra belki de yurd dışından mütehassıslar dâvet etmek zorunda kalacağız. Bu san'at maâlesef ölüme terkedilmiştir».**

«Niçin?»ine gelince.. Burası izah edilmemiştir, edilemezdi de.. Çünkü zülf-ü yâre dokunur. Harf inkılâbına ters bir bakış olabilirdi. Yûnus'un «dört kitabın mânası bellidir bir elif'te» diye güzelleme yaptığı elif'li alfabenin niçin kaldırıldığını derinlemesine düşünürken, taze bir haber yüreğime bir kurşun ağırlığıyla çöktü: Haberin kaynağı Yeni Çin Ajansı.. **«İslâm harfleri, devrimin ilerlemesini ve komünizmin kurulmasını kösteklediği için bundan böyle muhtar (!) Sinkiang'taki beş milyon Uygur ve bir milyona yaklaşan Kazak (müslümanlar), lâtin alfabesini kullanmayı kabul etmişlerdir!»**

Hafızâm beni birden, 27 Mayıs sonrası ilk 10 Kasım bilmem nesinde inkılâplar hakkında aşağı-yukarı şu sözlerden söylendiği bir konferansa götürdü: **«...Bu inkılâplar bir dünya görüşünü yıkıp, bir başka dünyayı kurmak için yapılmıştır. Örnek olarak harf inkılâbı... Bu inkılâb eski alfabenin zor öğrenilmesi gibi bir sebeple yapılmamıştır. Yasaklanan alfabe ile lâtin alfabesindeki harf adedi hemen aynıdır. Bu bakımdan zorluk sözkonusu olamaz. Nitekim Japonlar 400 harften teşekkül eden alfabelerini bütün zorluğuna rağmen değiştirmiyorlar. Bizim milletimiz öğrenmekte başka milletlerden daha geri zekâlı değildir. Onun için harf inkılâbının yapılmasındaki asıl gâye, bir zihniyeti, bir dünya görüşünü boğup, yok e mekti!»**

16 sene öncelerde körpe dimağına bir kezzap gibi dökülen bu sözleri bir çağdaşlık fiyakası adına söyleyen ve karşısında duran herkesi basit bir «çağdışı'lık (anakronizm) yaftasıyla bir utanç timsali olarak suçlayan kişi şimdi Türkiye'de muhâlefet lideridir.

Şimdi biz Türkiye'yi bırakalım da, Çincede «zaptedilmiş ülke» mânasına gelen Sinkiang'ta, yani Doğu Türkistan'da olanlara dönelim : **İslâm alfabesinin kudretine bakınız bi, kurşunla ve zencirle, kanla kurulmaya çalışılan komünizm despotluğuna karşı en büyük engel olarak görülmektedir?**

Bir milleti imha etmek mi istiyorsunuz?

Ahmed Cevdet Paşa **«o halde, o milletin kavânin-i esâsiyyesini (temel kanunlarını) değiştiriniz»** demektedir. Bir milletin imhası için girişilecek bu jenosid hareketinde en kestirme yol ise, bu temel kanunların yazısını değiştirmektir. Bunun en canlı örneği olarak, işte Türkiye! Çin komünist terörü de bu örneği esas almak ihtiyacını duymuş ve bunca zulmüne rağmen tamâmen yok edemediği Türkistan İslâmlığı için son çâre olarak harf inkılâbı zulmünü keşfetmiştir. Fark şu ki; Türkistanlılar bu zulme açıktan düşmanları olanlar eliyle mâruz kalmaktadırlar.

Ünlü tarihçi İbn Haldun'un asırlarca önceki bir tesbiti dikkat çekicidir: **«Mağlup milletler gâliplerinin şekl-ü şemâilini, fikir ve tavırlarını kabullenirler».**

Bu ifadenin mefhum-u muhâlifinden, **«gâliplerinin şekl-ü şemâilini, fikir ve tavırlarını kabullenmiyen mağlupların gerçekte mağlub edilememiş olduğu»** mânası çıkmaz mı? İşte o zaman jenosid, bir kültür istilâsı halinde tatbik edilmeye başlanır. Çin, Türkistan'da bunu yapmaktadır. Ama, kâfir kendi beşbin yıllık kültürüyle bağı koparmamak için, o, Dünya'nın en zor yazısını değiştirmemektedir.

Türkiye müslümanları artık gerçek mağlûbiyetlerin yalnız, askeri plânda olmadığını, ve milletlerin yalnız harb meydanlarında mağlûp edlimediğini kavrayıp; tasallutuna mâruz kaldıkları yabancı kültürleri kendi içlerinde yine aynı metodla hezimete uğratmanın idrâkine erebilmelidirler.

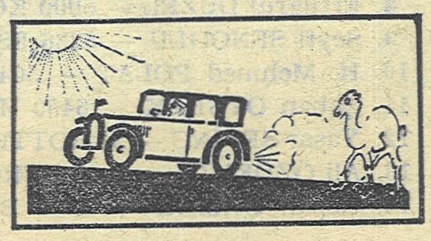

— İslâm harflerini niçin değiştirdiklerini kendi ağızlarından dinleyiniz.

İslâm bu harflerin kullanılışının son günü Cumhuriyet Gazetesi'nde çıkan bir karikatür : Altındaki yazı da şu:

«Bugün gömdüğümüz Arap harfleri ile yarın kullanacağımız Türk harfleri arasındaki fark, deve ile otomobil arasındaki fark kadar büyüktür. Arabistanın çöllerinden gelen deve iptidailiği, geriliğin, bataatin remzi, Batıdan aldığımız otomobil ise terakkinin, medeniyetin, sür'atin timsalidir.

Deve o ağır, battal ve mütevekkil yürüyüşü ile bizleri senelerce çöllerde dolaştırdı bir türlü medeniyet vehasına ulaştıramadı. Şimdi çöllerden yıldırım sür'ati ile geçen, her maniayı kolayca aşan o medeniyet vasıtası bizi çabucak istediğimiz yere eriştirecektir. Deveyi çoktan bırakıp otomobile atlayarak bizi geride bırakmış olan milletlere artık sür'atle yetişeceğiz. Deve, farizei haccı ifa edenleri kâbeey götürdü. Otomobil de terakki ve tealiye teşne olan milletimizi medeniyet kâbesine götürecektir.»

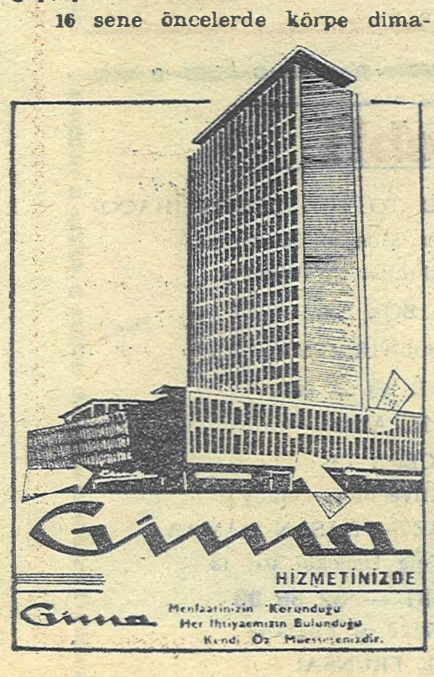

TÜRKÇE'YE SÛİKASD

RESMÎ KİTÂBET ve SANÂYİ VEKİLİ ABDÜLKERİM DOĞRU

Kadir Mısıroğlu

— I —

Lisanda sâdeleşme, Osmanlı İmparatorluğu'nun son zamanlarında «*Türkçülük Hareketi*» içinde başlamıştır. Önce münevver sınıf ile halk, daha emin bir tâbirle söylemek gerekirse avam arasındaki mesâfeyi kısaltmak ve bu iki sınıfın birbirlerini daha kolay anlaşmalarını sağlamak gâyesi güdüldüğü ileri sürülüyordu. Halbuki, ilim lisanına da el atıldığı için Dünya'nın hiçbir yerinde avam seviyesinde ilim olmıyacağı bedâheti karşısında ilk nazarda doğru gibi gözüken bu davranışın, daha o zaman bile -belli bir ölçüde- hatâdan sâlim olmadığı muhakkaktı. Ancak cumhuriyetten sonra bu hareketin hatâ payı hiç de umursanmıyacak ve hoş görülebilecek bir raddede kalmadı.

Gerçekten daha cumhuriyetin ilk yıllarında başlayan «*lâdinî bir cemiyet te'sis etmek*» gâyesinin tatbik sahalarından biri de, asırlarca millî hâfızada yoğrularak zengin ve asîl bir şekil ve muhtevâ kazanan Türkçemiz olmuştur. İslâm'a karşı umûmî ve küllî manâda duyulan kin ve nefret, lisânımızdaki İslâmî menşe'li kelimelerin boykot edlimesine sebep olmuştur. O derecede ki; kullanıla kullanıla halkın lisanına kadar intikal etmiş dipdiri ve hayat dolu kelimeler bile sırf Arapça yâni İslâm kültürünün malı oldukları için dehşetli bir kin, nefret ve inatla reddedilmişlerdir. Bunların yerine, ya nevzuhûr bir takım ulemâ efendilerin uydurmaları veyahut da kadîm Türkçeden ve tarih boyunca İslâm düşmanlığı ile iştihâr etmiş bulunan Moğolların öl'i lisanlarından hortlatılmış bir takım acâib kelimeler ikâme edilmeye çalışılmıştır. O derecede ki, bunu aksettiren bazı metinleri sütunlarımıza dercetsek ihtimal ki; hiç kimse bir şey anlamıyacaktır.

Aslında birer teklif olmaktan ileri gitmiyen bu kelimeler, resmî güçlerin desteğiyle zorla yerleştirilmeye çalışılmıştır. Bu yüzden, Türkçeye sûikasd, en evvel resmî kitâbet yoluyla başlatılmıştır. Başta devlet büyükleri olmak üzere meb'uslar, memurlar ve bilhassa muallimler bu, söyleyenin de ne manâya geldiğini bilmediği yeni kelimelerin baş müdâfii ve mürevvici kesilmişlerdir. Fakat yine de otoriter şeflik devrinin tabiî bir icâbı olarak ortaya çıkan bu baskı uslûbu, bir takım asâletsiz kelimelerin geniş halk tabakalarına intikâlini sağlıyamamıştır.

Gerçekten bu sakat lisan anlayışını aksettiren o günün metinlerinde geçen kelimelerin çoğu ya doğmadan ölmüş ve yahut da bir takım manâ ve lâfız istihâlelerine uğrıyarak zamanımıza kadar ancak bu sûretle gelebilmiştir. Meselâ bugün «*idâre*» karşılığı olarak kullanılan «*yönetim*» kelimesinin ilk teklif edildiği sıralardaki metinlerde geçen şekli sâdece «*yön*» dür. Meselâ bugün «*yönetim kurulu*» denilerek «*idare hey'eti*» kastedilmektedir. Halbuki o zaman «*yön kurulu*» deniliyordu. Elimizde bu şekilde matbû resmî evrak vardır

Misâlleri çoğaltmak yoluna gitmiyoruz. Ancak şu kadarını söyliyelim ki, bu hareket mâalesef -Müslümanların tevâlî eden gafletleri yüzünden- büsbütün muvaffakiyetsizliğe mahkûm edilebilmiş de değildir. Hakikaten bugün lisanımızda İslâmî menşe'li ve millî hâfızada dipdiri yaşayan pek çok kelimenin yerine zoraki bir sûrette konulmuş yüzlerce uydurma kelime mevcuttur. Bunlar eski devrin bir nevî «*galat*» kelimeleri gibi çeşitli iltibaslara sebebiyet vermek sûretiyle de olsa belli ölçüde kullanılmaktadırlar.

Meselâ «*vazife*» kelimesi halk arasında dipdiri yaşar ve hergün kullanılırken dinî hayâtı tedvire ve ecdattan mevrus âbidelerimizi korumaya memur «*Hayat Hademesi*» kendileri, bizzat «*Din görevlisi*» tâbirini benimseyerek Arapça ve dolayısıyle leyen yoktur. Arapça'ya düşmanlık ise, Kur'an lisanı olmasındandır. Gerçekler, bu kadar âşikâr olduğu halde ne hazindir ki; îman ehli -ihtimâl mes'ele üzerinde gerektiği kadar durup düşünmemiş olmaktan dolayı- Türkçeye karşı vâkı' bu sûikasd hareketine -ekseriya- katılmaktan ve bu sûretle yardımcı olmanın vebâlinden kurtulamamaktadır.

Türk Milleti'ni âdetâ «*iki lisanlı*» hâle getiren bu keyfiyet, İslâm'a düşman olanların başı çekmesi sûretiyle yürütülmektedir.

(Devamı var)

Sebil
herşey hak için

CHP İle Hesaplaşma

— V —

Gazetemizin 8. sayısında «Meşrûiyetını Kaybeden CHP. Kapatılmalıdır.» serlevhalı yazıdan dolayı Ankara 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde aleyhimize açılmış bulunan 250.000 liralık mânevî tazminat davasının dâvâ dilekcesine Avukatımız Güven Kurtul Bey'in verdiği cevabın devamını takdim ediyoruz:

Ancak çok partili rejime geçilerek 1950 yılında serbest seçimlerin yapılmasından sonradır ki, çok buutlu ve eksik manada Cumhuriyet rejiminin işlemeye başladığı görülmüştür.

Yukarıdaki kısa açıklamalardan anlaşılacağı veçhile, CHP'nin, Cumhuriyet rejimini, memleketimizde tesis ettiğini iddia etmek, hayalî bir övünmeden başka bir şey değildir.

5 — CHP, İNKILÂBÇI DEĞİL, BASİT BİR TAKLİTÇİDİR.

Yine, dava dilekçesinde, «CHP'nin gerçek devrimci bir parti olduğu» iddia olunmaktadır.

Oysaki CHP'nin, Kurtuluş Savaşından sonra yaptığı mârifetlerin inkılâpla bir ilgisinin bulunmadığını, üst yapı kurum ve ilişkilerinde batıyı taklitçi ve palyetif bir takım şeyler olduğunu, bizzat Başkanları Ecevit, CHP ideologları ve artık, peşin hüküm sahibi olmayan bütün aydınlar kabul etmektedirler.

Bülent Ecevit, «Atatürk ve Devrimcilik» isimli eserinin 76. sayfasında aynen şöyle demektedir:

«Bundan bir kaç yıl önce, bir açık hava toplantısında konuşmak üzere Kastamonu'ya gidiyordum. Giderken aklıma geldiki konuşacağım gün, Atatürk'ün Kastamonu'da şapka devrimini ilân ettiği günü yıldönümüne rastlıyordu. Bunun iyi bir rastlantı olduğunu düşündüm. Kastamonu'daki konuşmama, şapka devriminin önemini anlatarak başlayabilirdim. Meydan dolmuştu. Halk beni dinliyordu. Şapka devriminin yıl dönümünde, ben, uzun uzadıya, bu devrimin önemini anlatmağa başladım. Fakat halk ilgisizdi, heyecansızdı. Birdenbire idrak ettim ki; koca meydanda beni dinleyen bir tek şapkalı insan yoktu. Ne fesli vardı ne de şapkalı. Bir çok kasketliler vardı. Halk, kendi iş durumuna ve olanaklarına göre, başına geçirecek en uygun şey olarak kasketi bulmuştu. Onunla gelmişti beni dinlemeye. Bir üst yapı devrimi olarak, şapka devrimi ona değmemişti.»

Yine aynı şahsın, aynı eserinin 61. sayfasında, aynen, «Gerçek devrim altyapı devrimidir. Yani üretim ilişkilerini yeniden düzenleyen ve ekonomik güce el değiştirten devrimdir. Şimdiye kadar Türkiye'de bu anlamda bir devrim, ekonomik güce el değiştirten bir devrim, bütün olarak ve köklü olarak yapılmış değildir.»

Görülüyor ki; davacı vekili, kraldan çok kralcı bir edâ içinde, müvekkilinin görüşlerinin hilâfına gerçek inkılâbçılıktan söz ederek, müvekkilinin meseleler hakkındaki fikirlerinden dahi habersiz kaldığını ortaya koymaktadır.

6 — CHP, KOMÜNİZMİN TÜRKİYEDEKİ GELİŞMELERİNDEN MES'ULDUR.

Davacı vekili, «CHP'nin tüm aşırı, akımlara, özellikle komünizme karşı olduğunu» dilekçesinde belirtmektedir.

Bu iddia da, maâlesef, diğer iddiaları gibi. gerçeklerle bağdaşmamaktadır.

Yüksek mâlumları olduğu gibi, sosyal bir sistem olan komünizm, materyalizm felsefî temeline dayanır. Genç nesillere tahsil müesseselerinde materyalist bir talim terbiye programı tatbik olunması halinde, istenmese dahi. sosyal sistem yönünden komünizan bir neslin yetişeceği açıktır.

CHP işte bunu yapmıştır. XX. yüzyılın başlarından itibâren, müsbet ilimlerde rölativizmin, felsefede ise intüvisyonizmin, pragmatizmin geliştiği bir devrede, genç kuşaklara, XIX. yüzyılın en ıptidâî, mekanizmi, darvinizmi ve materyalizmi aşılanmıştır. Böylece, halktan kopmuş, mânevî değerlerine, tarihine, ortadoğuya yabancı, yarı aydın bir bürokrat kadro Türkiye'ye hâkim olmuştur. Bu kadro elbetteki daha sonraki kuşaklara hiç bir şey veremiyecek ve temelsiz bir batı hayranlığı karşısında tatmin olmayan çocukları bu kere aşırı cerayanların ve komünizmin kucağına düşeceklerdir.

İşte bir vesika: 1931 yılında. bir heyet tarafından hazırlanan ve Maarif Vekâletince bastırılan Tarih 1 kitabı. (Liselerin 1. sınıfında okutulmuştur.) sayfa 3:

«Bundan 200 sene evveline kadar... insanın cennette yaratıldığı zannolunmakta idi. Bu kanaatler hep din kitaplarında ki hikâyelerin olduğu gibi hakikat sanılmasından doğuyordu.» sayfa 5:

(Devamı var)

Almanya Postası

Geçen sayımızda bildirdiğimiz üzere Başyazarımız Kadir Mısıroğlu, 15-30 Nisan tarihleri arasında işçilerimize konferanslar vermek üzere Almanya'da olacaktır. 16 Nisan tarihinden itibaren muhtelif yerlerde konuşacak olan Başyazarımızın seyahat proğramı hakkında malûmat almak isteyenlerin Almanya mümessillerimize mürâcaatları rica olunur.

Almanya'da olup da gazetemize abone olmak istiyenler için mahallî temsilcilikler ihdas edilmiş ve kendilerine makbuz bırakılmıştır. Bunların isim ve adreslerini aşağıya çıkarıyoruz.

1. Mehmed KAAN — 2400 LÜBECK 1 Marles Grube 44
2. Şerafettin ÖZKAN — 5 Köln 41 Luxemburger Str. 208, Tel. 0221/41 06 74
3. Ahmed LAPÇIN — 3320 SZ-WATENSTEDT Heim Str. 11-24 Nr 305
4. Mehmed Turan TAGRAF — 2150 BURXTEHIDE Altlander Str. 41
5. Fahri IŞIK — 28 BREMEN-NEUSTADT Am Gaswerk 7-9
6. Şahbender DEGİRMENCİ — 3000 HANNOVER Am Kleinen felde 21
7. Nazmi BOYNUKALIN — 6342 HAİGER Gruben Str. 12
8. Ertuğrul DÜZEL — 5000 KÖLN 30 Schuhmacherring 31
9. Seyfi ŞENOĞLU — 6236 ESCHBORN/T.S. Liebig weg 5
10. H. Mehmed POLAT — 5040 BRÜHL Schützen Str. 6
11. Şaban OTURAK — 6450 HANAU J. Kirsche Gasse 4
12. Yaşar SEVİNÇ — 21-ROTTERDAM Clemens Straat 24, B
13. Ali ÖZDEMİR — 1000 BERLİN 65 Koloniestr. 5
14. Hasan DAMAR — 3300 BRAUNSCHWEIG Bienroder-weg 79
15. Mehmed DEMİRCİ — 1000 BERLİN 61 Schönlein Str. 15/5
16. Nedim YALÇIN — 3000 HANNOVER-LİNDEN Selma Str. 6
17. Yahya TEL — 1000 BERLİN - 61 Kotbusser - Damm 79 TÜRK KÜLTÜR YARDIMLAŞMA DERNEGİ E.V. Pastfach 457

Sebil
herşey hak için
Haftalık, tarafsız, siyasi edebi tarihi gazete
Yıl: 1 Sayı: 15
BEŞ LİRA
Sâhibi ve Yazılışleri Müdürü:
KADİR MISIROĞLU
ABONE: Yıllık 200 TL. 6 aylık 100 TL.
İDAREHÂNE: Vilâyet Hanı Kat: 3
No: 204 — İstanbul Tel: 26 38 96
Umûmî Tevziat: SABRİ ÖZAKAR
Dizgi: Sebil Mat. Baskı: Fazilet Mat.
Almanya Mümessilleri
A. RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
33 Braunschweig Haeckel str. 13
Telefon: 0531 — 32 36 89
İngiltere Mümessili: İSMAİL ERÜNSAL

سبيل
حافظ
كل شئ للحق
جريدة اسبوعية، سياسية مستقلة، تاريخية ادبية
ص.ب: ٨٠٨ استانبول - تركيه

Sebil
EVERTHING DEVOTED TO THE TRUTH (HAQQ)
An Independent Muslim, Historical,
Political and Literary Weekly
P. O. BOX 808
İstanbul/TURKEY
PHONE: 26 38 96
9 R. Ahır
PRICE: 5 T.L.
Representative of Germany
A RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
33 Braunschweig Haeckel str. 13
phone: 0531 — 32 36 89
Representative of England
İSMAİL ERÜNSAL